

З ВЕСНЯНИМ СВЯТОМ, ЛЮБІ ЖІНКИ! 2

№10 (628) 8 березня 2012 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

всеукраїнська профспілкoва щотижнева газета

ВІСТІ

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ

БЕЗПЕЧНА ПРАЦЯ:
НОВИЙ ПОРЯДОК,
НЕЗМІННІ ПРІОРИТЕТИ

5

СУСПІЛЬСТВО

УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ

«ДІТИ, КУХНЯ, ЦЕРКВА» – ВКЛЮЧАЄМО, АЛЕ НЕ ОБМЕЖУЄМОСЬ 8

3 ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДІ

10 ЗА ГІДНЕ ЖИТТЯ ЯК ВИКОНУЮТЬСЯ РІШЕННЯ VI З'ІЗДУ ФПУ

11 СТОРІНКИ ІСТОРІЇ ПЕРШІ ПРОФСПІЛКОВІ АКТИВІСТКИ КАТЕРИНОСЛАВЩИНИ

12 ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

ЗІ СВЯТОМ!

ДОРОГІ ЖІНКИ!

Сердечно вітаю вас із прекрасним весняним святом 8 Березня! Нехай щедрий подих весни принесе гарний настрій, додасть щастя, добробуту та благополуччя вам, вашим близьким і рідним! З глибокою повагою

ЮРІЙ КУЛИК,
ГОЛОВА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

НАШІ МИЛІ, ДОРОГІ ТА ЧАРІВНІ ЖІНКИ!

Від імені Президії ЦК Профспілки працівників АПК України щиро вітаю вас зі святом весни і краси – 8 Березня! Усе найцінніше, що є в нашому житті – весна, радість, щастя, кохання – пов'язане з Жінкою, берегиною людського роду! А роль Жінки – профспілкового лідера в розвитку профспілкового руху – неоціненна! Милі трудівниці профспілки працівників АПК, ви наша надія та опора! Майже 55% членів профспілки – це працівники прекрасної половини людства, на тендітних плечах яких тримається міцний фундамент профспілко-

вої роботи агропромислового комплексу України. Від душі бажаю вам міцного здоров'я, щастя, кохання й радості. Бажаю, щоб кожен день ви зустрічали з усмішкою на вустах, із почуттям радості, із впевненістю і щиросердечним спокоєм! Нехай Господь береже вас від усіх негараздів і негод. Нехай доля дарує радість буття. Низький уклін вам за сумлінну працю, мудрість, за те, що у вашому серці – завжди ніжна турбота та щира любов! З ПОВАГОЮ

**ГОЛОВА ПРОФСПІЛКИ
ІГОР СОПЕЛКІН**

ПРИЄМНО!

**ФПУ ПРИВІТАЛА
УКРАЇНСЬКИХ
ЖІНОК ІЗ 8 БЕРЕЗНЯ!**

Уже стало гарною традицією, коли напередодні Міжнародного жіночого дня активісти ФПУ вітають представниць прекрасної половини зі святом весни. Цього року на

майдані Незалежності представники ФПУ дарували жінкам квіти й бажали залишатися чарівними та завжди бути зігритими увагою рідних і близьких.

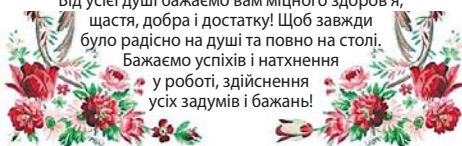
З ЮВІЛЕЄМ!

10 березня 60-річний ювілей святкуватиме голова Сумської обласної ради профспілок Валентина Василівна Єсепчук.

Шановна Валентино Василівно!

Від усієї душі бажаємо вам міцного здоров'я, щастя, добра і достатку! Щоб завжди було радісно на душі та повно на столі.

Бажаємо успіхів і натхнення у роботі, здійснення усіх задумів і бажань!

ВІЗИТ

**КУРС НА ВІДНОВЛЕННЯ
РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВ**

29 лютого в Запорізькій області з робочою поїздкою перебував Голова Федерації профспілок України Юрій Кулик.

Очільник ФПУ зустрівся з керівниками області й міста, профспілковим активом, трудовими колективами підприємств та обговорив із ними питання соціального діалогу, відновлення роботи підприємств, а також вироблення подальших дій профспілок щодо захисту трудових і соціально-економічних прав трудящих.

Голова ФПУ Юрій Кулик і голова Запорізької облпрофради Віктор Слэстэон зустрілися з головою облдержадміністрації, народним депутатом Олександром Пеклушенком, а також мером Запоріжжя Олександром Сіном. На зустрічі були розглянуті проблеми Запорізького краю, а також накреслено шляхи співпраці.

У Будинку профспілок Юрій Кулик озвучив перед профспілковим активом області питання, які він об-

говорював із Президентом Віктором Януковичем, Прем'єр-міністром Миколою Азаровим та Генеральним прокурором Віктором Пшонкою. Крім того, говорили про розвиток соціального діалогу на національному та територіальному рівнях, про зміцнення позицій профспілок.

Представники трудових колективів порушили гострі проблеми, які потребують негайного вирішення. Серед інших, зокрема, оплата праці працівників держустанов та інших бюджетних організацій, працівників ЖКГ; робота металургійних підприємств регіону; ситуа-

ція з підприємствами Укроборонпрому. Представники профспілки працівників АПК ініціювали внесення змін до порядку надання дотації сільгоспвиробникам для підприємств, які мають оплату праці згідно з галузевою угодою. Обговорювалося також питання щодо майна профспілок. Директор санаторію «Приморський» Мирон Хома наголосив на тому, що чимало коштів витрачається на судові позови, а не на підготовку до курортного сезону.

У зустрічі взяв участь голова ЦК профспілки металургів і гірників України Володимир Казаченко.

Юрій Кулик відвідав також ДП «Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро «Прогрес» імені академіка А. Г. Івченка» і зустрівся з його головним конструктором Ігорем Кравченком, головою профспілкового комітету Сергієм Харкіним, трудовим колективом. Обговорювалися основні напрями роботи підприємства, питання збереження наукового й виробничого потенціалу та зростання ефективності роботи профспілкового комітету.

**ЗАПОРІЗЬКА
ОБЛПРОФРАДА**

НАРАДА

**ПРОФСПІЛКИ НАЛАШТОВАНІ
НА КОНСТРУКТИВНУ
СПІВПРАЦЮ З УРЯДОМ**

5 березня відбулася робоча нарада членів СПО профспілок, на якій обговорювалися результати зустрічі у Кабміні, де відбувалися попередні підсумки виконання доручень Прем'єр-міністра Миколи Азарова стосовно питань, що їх порушують профспілки.

На засіданні ухвалено рішення про вжиття галузевими профспілками оперативних заходів та опрацювання спільно з відповідними міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади uzгоджених пропозицій профспілок для їх виконання. На засіданні Ради ФПУ 15 березня ц. р. планується заслухати узагальнену інформацію Кабміну про виконання доручень Прем'єр-міністра України. До участі у роботі Ради запрошено віце-прем'єр-міністра – міністра соціальної політики Сергія Тігіпка.

РЕАКЦІЯ

**ПИТАННЯ, ЩО ПОРУШУЮТЬ
ПРОФСПІЛКИ, – НА КОНТРОЛІ!**

3 березня у Кабміні під головуванням віце-прем'єр-міністра – міністра соціальної політики Сергія Тігіпка відбулася нарада щодо виконання доручень Прем'єр-міністра України Миколи Азарова за підсумками його зустрічі з профактивом 27 січня ц. р. У нараді взяли участь представники 27 міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, керівник Спільного представницького органу профспілок, Голова ФПУ Юрій Кулик, заступник керівника СПО профспілок, заступник Голови ФПУ Григорій Осовий, працівники апарату ФПУ. Прем'єр-міністрові вже передано понад 150 пропозицій профспілок стосовно конкретних проблем, що фіксуються в окремих галузях економіки та регіонах. Для їх розв'язання глава Уряду дав відповідні доручення центральним органам виконавчої

влади, які зараз опрацьовуються. Під час наради розглядався стан вирішення порушених профспілками питань, визначено подальші заходи щодо активізації цієї роботи. Оцінюючи її результати, Юрій Кулик зазначив, що конструктивна співпраця профспілок і органів державної влади сприяє зміцненню соціального діалогу. За підсумками наради відповідним міністерствам і центральним органам виконавчої влади поставлено завдання: до 7 березня провести робочі зустрічі з представниками галузевих профспілок, на яких докладно проаналізувати порушені профспілками питання та вжити заходів для їх вирішення. Результати цієї роботи обговорюватимуться під час засідання Ради ФПУ, що має відбутися 15 березня ц. р.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

Першого весняного дня у Будинку Федерації профспілок України відбулася презентація проекту Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України (щодо участі роботодавців в освітньому процесі для підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів)», який ініціював народний депутат України, голова Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти Максим Луцький. Координатором робочої групи та співавтором проекту виступила Аліна Неселівська. Профспілки не залишилися осторонь порушеної проблеми та долучилися до її вирішення, відтак – підтримали законопроект і внесли свої пропозиції щодо його доопрацювання.

ПРОБЛЕМА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДІ В УКРАЇНІ

ОСВІТА В УКРАЇНІ ДУЖЕ ДАЛЕКА ВІД ПРАКТИКИ, ТОЖ РОБОТОДАВЦЯМ ЧАСТО ДОВОДИТЬСЯ ПЕРЕНАВЧАТИ МОЛОДИХ ПРАЦІВНИКІВ...

Внесення змін до законодавства щодо працевлаштування молоді має на меті зменшити кількість безробітних серед молодих фахівців, забезпечити реалізацію гарантовано державою права на працю та першим робочим місцем випускників вищих навчальних закладів. Нині молодим українцям одразу після отримання диплома, зокрема про вищу освіту, дуже складно знайти роботу за спеціальністю. Як не прикро, та підтвердженням цього є невтішна статистика. Так, за даними Міністерства соціальної політики України майже половина незайнятих громадян, що зареєстровані в державній службі зайнятості як безробітні, це саме молодь. Загалом особи віком до 28 років становлять близько 35% безробітних громадян України і близько 20% – офіційно зареєстрованих безробітних.

Багато ринку праці, – коментує заступник Голови ФПУ Григорій Осой. – Статистика показує, що в цьому напрямі однозначно щось треба робити, адже 40% економістів, що закінчують вищі навчальні заклади, відразу йдуть на біржу праці. Це означає, що батьки вкладають у навчання своїх дітей кошти, а результат для всіх – плачевний...»

На думку розробників та ініціаторів законопроекту, існує кілька способів вирішення проблеми. Серед основних називають поєднання інтересів навчальних закладів і роботодавців у забезпеченні якості підготовки кваліфікованих ка-

дрів, стимулювання надання якісних освітніх послуг у процесі підготовки кваліфікованих кадрів; розвиток соціального партнерства роботодавців і навчальних закладів, яке має бути спрямоване на забезпечення якості професійно-практичної підготовки кваліфікованих кадрів, розвиток пріоритетних напрямів наукових досліджень.

За словами Аліни Неселівської, цей законопроект передбачає поєднання інтересів навчальних закладів і роботодавців у роботодавців. Зокрема, останні дістають право спільно з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту формувати держав-

не замовлення на підготовку фахівців із вищою освітою. Роботодавці, представники їх організацій та об'єднань можуть входити до складу вченої ради вищого навчального закладу та брати безпосередню участь у формуванні стандартів і змісту освіти, внести пропозиції щодо змін та доповнень до Державного класифікатора професій та Переліку напрямів і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вишах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями; розробляти та надсилати до уповноваженого центрального органу виконавчої влади в га-

лузі освіти і науки критерії ефективності системи підготовки та перепідготовки кадрів; брати участь у визначенні пріоритетних напрямів наукових досліджень навчальних закладів, наукових проектах і програмах; упроваджувати адресну підготовку кадрів. У проєкті йдеться також про співпрацю роботодавців із вишами щодо підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників відповідного закладу та залучення провідних фахівців підприємств, установ і організацій до проведення теоретичних і практичних занять та організації профе-

«Загалом профспілки підтримують прагнення авторів законопроекту удосконалити систему якості підготовки високопрофесійних кадрів і працевлаштування випускників завдяки залученню роботодавців до участі в освітньому процесі та пропонують підтримати законопроект, водночас запропонувавши низку зауважень і пропозицій.

сію-практичної підготовки учнів і студентів навчальних закладів безпосередньо на виробництві.

«Вирішення проблеми «відірваності» освіти від виробництва – це об'єднання інтересів і забезпечення ефективного діалогу між виконавчою владою, профспілками та роботодавцями. Дуже добре, що над цим законопроектом працюють усі вищеперелічені сторони», – наголосила Аліна Неселівська. Також вона зазначила, що зауваження та пропозиції профспілок виявилися слухними та актуальними, відтак уважно вивчаються і обов'язково будуть враховані.

Майже 18 тисяч випускників-освітян за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліст і магістр було випущено з вишів у 2011 році, із них більша частина – за державним замовленням, однак реальний попит становить лише 4 тисячі. За напрямом сільське господарство, лісництво і виробництво був випущений 261 випускник, при цьому попит – 4900.

АННА РЕПІЧ, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

ОПИТУВАННЯ

Що думають присутні про доцільність і необхідність внесення змін до чинної законодавчої бази, зокрема про проект Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України (щодо участі роботодавців в освітньому процесі для підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів)», ми дізнавалися у ході його презентації...

ВІКТОР ІВАНКЕВИЧ,
керівник соціально-економічного департаменту апарату ФПУ:

– Сьогодні цей законопроект однозначно потрібен, однак над ним іще треба чимало працювати, щоб роботодавць був справді зацікавлений, аби була мотивація брати на роботу молодих випускників вищих навчальних закладів.

КАТЕРИНА ГОРДІЄНКО,
консультант із молодіжних питань профспілки працівників АПК України:

– Закон України «Про вищу освіту» потребує ретельного вивчення і введення новацій. Представлений законопроект слід доопрацювати, зокрема щодо участі профспілок у партнерстві роботодавців і вишів, заручитися досвідом з питань практики тощо.

АНАСТАСІЯ САБОВА,
в. о. голови Всеукраїнської студентської ради:

– Аби вирішити проблему працевлаштування випускників, необхідна участь роботодавців у формуванні держзамовлення. Законопроект гарний, однак треба запросити до його обговорення представників Міністерства, студентських організацій, профспілок і врахувати їхні пропозиції.

ВОЛОДИМИР МАЙДАНЮК,
віце-президент Асоціації профорганізацій студентів України:

– Дуже добре, що роботодавці активно залучаються до підготовки спеціалістів. Законопроект слід доопрацювати, і не тільки у питанні управління цим процесом. Роботодавці мають долучитися до процесу підготовки спеціалістів, у тому числі матеріально.

ВІЛЬЯМ КОРНІЙЧУК,
незалежний експерт:

– Завдання, які постали перед суспільством, належать до якісно нових та інноваційних. Якщо відсутні інноваційні ідеї та підходи щодо виходу системи освіти із кризи, особливо у питаннях молодіжного працевлаштування, то проблема не буде розв'язана...

Майже **56 тис.**
випускників више

перебували на обліку в службі зайнятості у 2011 році, з них лише 14 тисяч були працевлаштовані.

МОЛДОВА

ЛІКАРНЯНИЙ – НЕ ЗА
РАХУНОК ТРУДЯЩИХ

«Трудячі Молдови не мають оплачувати лікарняний листок зі своєї кишені, до чого їх частково примушують зміни в законодавстві», – заявив на прес-конференції в інформаційному агентстві «Новості-Молдова» голова Національної конфедерації профспілок Молдови Олег Будза. За його словами, НКПМ подала позов до Конституційного Суду з вимогою скасувати рішення влади, яке зобов'язує працівників самостійно оплачувати перший день лікарняного. Олег Будза впевнений:

люди часто хворіють саме через неналежні умови праці, в тому числі відсутність опалення, несправність обладнання, забруднене повітря на робочому місці.

Заступник голови НКПМ Михайл Хінку, який брав участь у прес-конференції, наголосив, що така ситуація склалася через домовленість молдавської влади та Міжнародного валютного фонду про те, що кількість днів лікарняного, оплачуваних працівником, буде збільшуватися з року в рік. А це обмежує права людини.

ІТАЛІЯ

НІ – ФАШИЗМУ!

Члени профспілки Ferrari Auto вимагають припинити переслідування антифашиста та профспілкового активіста Маттео Парлаті, повідомляє LabourStart-RU. Маттео Парлаті, активіст профспілки Fiom CGIL на заводі Ferrari Auto, перебуває під слідством за участь в антифашистській демонстрації в місті Модена в жовтні 2011 року, організованій на знак протесту проти спроби неонацистів відзначити річницю «маршу на Рим», який привів фашистів на чолі з

Муссоліні до влади в Італії. Тоді поліція розігнала демонстрацію, після чого 14 активістів були заарештовані за звинуваченням «у спротиві силам правопорядку». Проте на фото з місця події чітко видно, що поліцейський б'є Маттео Парлаті прикладом по голові. Профспілка впевнена, що висунуті проти профактивістів і антифашистів обвинувачення є нічим іншим, як спробою місцевого судді та префекта легалізувати діяльність неонацистів.

НИГЕРІЯ

КОРСАРИ ЗАХОПИЛИ
ЗАРУЧНИКІВ

28 лютого пірати скоїли збройний напад на рефрижератор Breiz Klirreg (прапор Кюрасао, судновласник – компанія SeaTrade Groningen) у Порт-Харкорті (Нігерія), повідомляє Російська профспілка моряків. Бандити обшукали судно, пограбували екіпаж та взяли в заручники двох російських моряків. За інформацією профспілки, це капітан та старший механік рефрижератора.

На сьогодні місцезнаходження російських моряків невідоме, а пірати й досі не висунули жодних вимог щодо звільнення членів екіпажу Breiz Klirreg. Російська профспілка моряків підтримує тиск зв'язок із судновласником і надаватиме всьляку допомогу для звільнення заручників.

Відомо, що 29 січня судно вишло із Санкт-Петербурга до Леруїка. Наступними портами мали стати Кілібегс, Лас-Пальмас і, нарешті, Порт-Харкорт. За повідомленням профспілки, коли Breiz Klirreg залишив Санкт-Петербург, екіпаж судна складався із 14 осіб – 7 росіян та 7 філіппінців.

КАНАДА

Близько 180 робітників з усіх куточків країни стали учасниками конференції, організованої канадською профспілкою працівників автомобілебудування (CAW-TCA). Делегати зібралися з метою обговорити, які професійні навички будуть затребуваними в майбутньому.

РОБІТНИКИ ПОТРЕБУЮТЬ НАВЧАННЯ

Учасники конференції підкреслили необхідність запровадження в Канаді промислової політики, спрямованої на збереження робочих місць і залучення інвестицій у виробництво, які потребують кваліфікованих робочих кадрів. Чимало делегатів вказували на той факт, що за останні п'ять років канадська промисловість втратила близько 400 тис. робочих місць.

Сьогодні робітників непокоїть той факт, що в умовах фінансової кризи компанії та уряди намагаються скорочувати як якість, так і кількість програм професійної підготовки, що в майбутньому може спричинити дефіцит кваліфікованих робіт-

ників. Делегати конференції ухвалили 16 резолюцій, які торкаються цілої низки проблем, починаючи з програм підготовки кадрів, навчання новим технологіям та підготовки робітників високої кваліфікації і закінчуючи канадсько-європейською глобальною торговою угодою.

Конференція виявила своєрідним майданчиком для підготовки до основного раунду переговорів із такими трьома автогігантами, як «Форд», «Дженерал Моторс» і «Крайслер», що мають відбутися в поточному році. Учасники конференції продемонстрували тверді наміри забезпечити канадській автомобільній промисловості надійне майбутнє.

За словами секретаря CAW Пітера Кеннеді, нині відбуваються зміни в профспілках, які об'єднують кваліфікованих робітників. Пітер Кеннеді звернув увагу на те, що більшість висококваліфікованих працівників виходить на пенсію, що призводить до нестачі кваліфікованої праці. Брак кадрів має бути компенсований розширенням можливостей для професійної підготовки. А це в свою чергу вимагає участі уряду, який має створювати і фінансувати відповідні програми.

Слід зазначити, що кваліфікована праця відіграє в канадській економіці ключову роль. CAW-TCA нараховує близько 20 тис. спілчан, серед яких як робітники великих

складальних виробництв, так і сотень дрібних підприємств – постачальників різноманітних компонентів.

Виконавчий директор Міжнародної федерації металістів Роб Джонстон поінформував делегатів про те, що кваліфікована праця є основою будь-якої економіки, яка успішно функціонує. У свою чергу, CAW пропонує концепцію промислової політики, що визнає цей факт. Проте профспілка не в змозі провадити її сама, уряд та роботодавці мають взяти на себе частину відповідальності.

Під час конференції делегати обмінялися досвідом здійснення програм професійної підготовки в Австралії, Великій Британії, Японії, Данії та Північній Америці.

КАЗАХСТАН

ЗБОРИ ПРОФАКТИВУ

28 лютого відбулися збори профспілкового активу, які проводив голова Федерації профспілок Республіки Казахстан Сязбек Мукашев. У них взяв участь і виступив з інформацією генеральний секретар Загальної конфедерації профспілок Володимир Щербаков. Учасники форуму обговорили діяльність ради та виконанню ЗКП у період після VI з'їзду, спрямовану на подальшу консолідацію профспілок у захисті соціально-трудова прав та інтересів трудящих. Профспілковий актив ФПРК рекомендував кандидатуру Володимира Щербакова для обрання на посаду генерального секретаря ЗКП.

РОСІЯ

ЗАЛІЗНИЧНИКИ ПІДБИЛИ ПІДСУМКИ

Московська залізниця (МЗ) провела регіональний соціально-економічний форум соціальних партнерів, який підбив підсумки реалізації колективного договору в 2011 році. У роботі форуму взяли участь голова Російської профспілки залізничників і транспортних будівельників Микола Нікіфоров, віце-президент ВАТ «РЗ» Дмитро Шаханов, начальник Московської залізниці Володимир Молдавер, а також представники профільних підприємств. Учасники засідання зазначили, що колективні договори в усіх структурах холдингу ВАТ «РЗ», розміщених на території

Московської залізниці, виконуються переважно завдяки спільній роботі адміністрації та профкомів із розвитку соціального партнерства. На реалізацію основних положень колективного договору в 2011 році було витрачено 6,9 млрд рублів, що на 9,5% більше, ніж у попередньому. Як зазначив начальник «МЗ» Володимир Молдавер, реалізація зобов'язань, передбачених колективним договором, насамперед щодо оплати праці, створення безпечних умов праці, посилення соціальної захисту, можлива тільки при стабільному фінансуванні залізниці.

БЕЗПЕЧНА ПРАЦЯ: НОВИЙ ПОРЯДОК, НЕЗМІННІ ПРІОРИТЕТИ

Федерація профспілок України, її членські організації, первинки на підприємствах постійно домагаються виконання законодавчих гарантій безпечної праці, вимог щодо охорони праці на робочих місцях. Зокрема, технічна інспекція праці завжди захищає законні права працівників. То ж питання охорони праці для профспілок – один з основних напрямів їхньої роботи.

ПЕРЕКОНЛИВА СТАТИСТИКА

Щороку майже на 17 тис. підприємствах представники технічної інспекції беруть участь у формуванні й укладанні колективних договорів та угод, вирішенні питань поліпшення стану охорони праці, надають допомогу первинним профспілковим організаціям у проведенні відповідного навчання профактиву.

Одним з основних напрямів роботи інспекторів є розгляд особистих звернень членів профспілок. Щороку розглядається більше 13 тис. звернень з різних питань безпеки та умов праці, розслідування нещасних випадків та профзахворювань, з яких 70% вирішуються позитивно.

Технічні інспектори та представники профспілок беруть участь у розслідуванні нещасних випадків на виробництві. Тільки за останній період у 275 випадках було знято безпідставні звинувачення потерпілих, а в 160 випадках відхилено намір не пов'язати випадок із виробництвом.

АЛГОРИТМ ДІЙ

Постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 затверджено новий Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, який набрав чинності з 1 січня 2012 року (далі – Порядок).

Як же діяти представникам профспілок у зв'язку з введенням нового Порядку?

Профспілки здійснюють громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці в особі своїх виборних органів і представників. Права та обов'язки профспілок із цих питань визначено Законами України «Про охорону праці» (ст. 41), «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (ст. 19, 20, 21) та Кодексом законів про працю України (глава XI).

У пунктах 12, 13, 23 та 38 зазначеного Порядку йдеться про включення до складу комісії з розслідування нещасних випадків представника територіальної профоб'єднання. Не передбачено жодних винятків щодо участі в роботі комісії для профспілок, навіть у випадку, коли потерпілий є фізичною особою – підприємцем чи особою, яка забезпечує себе роботою самостійно і не є чле-

Понад 13 тис. звернень

розглядаються щороку з різних питань безпеки й умов праці, розслідування нещасних випадків, профзахворювань, 70% з яких вирішуються позитивно.

ном профспілки, а також у випадку, коли на підприємстві відсутня профспілкова організація.

Згідно зі статтею 11 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» для представництва і здійснення захисту на відповідному рівні договірного регулювання трудових та соціально-економічних відносин організації профспілок можуть мати статус первинних, місцевих, обласних, регіональних, республіканських та всеукраїнських. Тому термін «територіальні профоб'єднання» слід розуміти, як профоб'єднання АР Крим, областей, міст Києва та Севастополя.

Щодо участі в розслідуванні нещасних випадків на виробництві й професійних захворювань членським організаціям пропонується використовувати, відповідно до статті 21, частини 8 ЗУ «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», право на участь у розслідуванні. Рішення про участь у роботі комісії з розслідування нещасного випадку або відмову від такої участі приймає профоб'єднання АР Крим, областей, міст Києва та Севастополя. Про те, що це є правом, а не обов'язком профспілок свідчить також стаття 41 Закону України «Про охорону праці». А стаття 12 ЗУ «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» проголошує, що профспілки, їх об'єднання в своїй діяльності незалежні від органів державної влади та місце-

МОВОЮ ФАКТІВ

У січні 2012 року до Федерації профспілок України надійшло звернення від Сергія Марчука з приводу неналежного розслідування професійного захворювання, яке він отримав під час роботи на підприємстві Шахта «Стаханова» ДП «Красноармійськвугілля». Технічними інспекторами праці профспілки працівників вугільної промисловості спільно з представниками Красноармійської територіальної організації Укрвуглепрофспілки було проведено повторне розслідування випадку захворювання Сергія Марчука. За результатами цього розслідування захворювання визнано професійним, складено акт за формою П-4 від 20 січня 2012 року. Про результати розслідування особисто повідомлено постраждалому, якому видано відповідний акт.

вого самоврядування, роботодавців, інших громадських організацій, політичних партій, їм не підзвітні і не підконтрольні. Саме з позиції верховенства закону над іншими нормативно-правовими актами і слід розглядати роль профспілок у розслідуванні нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві, які мають користуватися правом самовизначення щодо участі в розслідуванні незалежно від вимог нового Порядку.

Отже, всі питання щодо участі представників профспілок у комісіях із розслідування нещасних випадків та профзахворювань на виробництві вирішують відповідні профоб'єднання.

Слід зазначити, що згідно із Законами України «Про загальнообов'язкове соціальне страхування з

тимчасової втрати працездатності» та «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» профспілкам надано право представляти інтереси застрахованих осіб.

З метою захисту прав працівників профорганізаціям рекомендується використовувати своє право і, за можливості, включати до складу комісії з розслідування нещасних випадків на виробництві технічних (головних технічних) інспекторів праці.

ПРАВО НА ЗАХИСТ

Можна навести практичний приклад ефективної діяльності технічної ін-

спекції праці щодо захисту прав потерпілих працівників.

Характерна ситуація розслідуванням нещасного випадку з тяжкими наслідками, що стався 15 квітня 2011 року з Г. Шендеровським на СП «Вуглетрєська ТЕС» ПАТ «Центрэнерго». Після довгого й неналежного розслідування, що тривало з квітня по листопад 2011 року, Федерація профспілок України та Профспілка працівників енергетики й електротехнічної промисловості не погодилися з висновками комісії і домоглися від Держгірпромнагляду проведення повторного розслідування зазначеного нещасного випадку з призначенням спеціальної комісії в іншому складі.

Для захисту законних прав потерпілого, приведення матеріалів розслідування у відповідність до вимог законодавства, за наказом Держгірпромнагляду від 26 грудня 2011 року було проведено повторне спеціальне розслідування нещасного випадку новою комісією. За його результатами нещасний випадок визнано пов'язаним з виробництвом, складено акт за формою Н-1 від 25 січня 2012 року, який видано потерпілому Г. Шендеровському.

На жаль, сьогодні таких прикладів можна навести чимало.

**ВАЛЕНТИН МАЦІЯШКО,
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ
ПРАЦІ АПАРАТУ ФПУ**

ЗУСТРІЧ

ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ
ЧЕРКАЩИНИ

2 березня ц. р. відбулася тристороння зустріч представників влади, бізнесу та профспілок Черкащини. У зібранні взяв участь голова Федерації роботодавців України Дмитро Фірташ.

Проведення наради мало на меті віднайти та обговорити шляхи ефективного розв'язання проблем бізнесу та створити платформу, на основі якої роботодавці могли б захищати свої інтереси. Під час свого виступу Дмитро Фірташ зазначив, що важливо робити ставку на модернізацію виробництва й намагатися вивести бізнес із тіні. Відтак існують плани створити програму розвитку і запропонувати її уряду. На його думку, навіть реалізація цієї програми хоча б на 50% буде великим успіхом для України. «Наше головне завдання – вибудувати ефективний діалог із владою, а не боїтися її. Для цього ми маємо достатньо можливостей», – наголосив очільник ФРУ. Голова Федерації професійних спілок Черкаської області Петро Шевченко зосередив увагу присутніх на проблемах, вирішення яких сприятиме поліпшенню

бізнес-клімату в країні. Серед них, зокрема, низький рівень зайнятості населення працездатного віку, особливо в сільській місцевості, тінізація трудових відносин, рівень заробітної плати. Сьогодні профспілки єдині з роботодавцями в тому, що потрібна державна підтримка в забезпеченні умов для створення нових робочих місць. У ході робочого візиту Дмитро Фірташ відвідав новозбудовану обласну дитячу лікарню й віділив 9 млн грн на закупівлю обладнання для реабілітаційного центру дітей із захворюваннями центральної нервової системи й неонатального відділення.

КРУГЛИЙ СТИЛ

За ініціативи профспілок Закарпаття та відділення Пенсійного фонду на базі профспілкового навчального центру відбувся круглий стіл, на якому розглядалися питання удосконалення пенсійного законодавства. До участі в обговоренні долучилися всі зацікавлені сторони, зокрема органи державної влади, профспілки та роботодавці краю.

ПРОБЛЕМИ ПЕНСІЙНОГО
ЗАКОНОДАВСТВА

Начальник головного управління Пенсійного фонду у Закарпатській області Анастасія Пентек розповіла про проблеми, що виникають у ході реалізації Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове соціальне страхування», та наголосила на необхідності удосконалення чинного пенсійного законодавства.

Директор обласного центру зайнятості Юрій Фущич причинами існуючих проблем вважає негативні процеси, що відбуваються на ринку праці області, а саме: зниження рівня економічної активності населення, зростання безробіття, неповна та «тіньова» зайнятість. З огляду на структуру економіки області, необхідно

всіляко підтримувати середній і малий бізнес, спрощувати облік і кількість звітів для приватних підприємств.

Директор виконавчої дирекції Закарпатського обласного відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності Ігор Сегляник на конкретних цифрах показав позитивні результати запровадження єдиного соціального внеску. Так, спостерігається зростання відрахувань до всіх фондів соціального страхування, збільшилися видатки на виплату всіх видів допомоги, оздоровчих заходів. Разом із тим, за його словами, не уклавши угоду з Пенсійним фондом про добровільне пенсійне страхування, приватні підприємці не матимуть можливості отрима-

ти лікарняні, допомогу по вагітності та пологах, пільги на санаторно-курортне лікування.

Думку роботодавців про існуючі проблеми висловив виконавчий директор обласного об'єднання організацій роботодавців «Закарпаття» Михайло Думнич. За його словами, єдиний соціальний внесок загалом виправдовує себе, але потребує деякого вдосконалення.

На засіданні круглого столу також була озвучена позиція профспілок щодо удосконалення пенсійного законодавства. Її висловили у своїх виступах заступник голови Закарпатської облпрофради Василь Захарець, голови обласних організацій профспілок працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг Га-

лина Сваричевська, АПК – Ганна Кулик, голова Ужгородської територіальної профорганізації Львівської залізниці Ярослав Афтанаєв, головні бухгалтерки галузевих обкомів профспілок Світлана Кузич, Ганна Симйон та ін. Профспілки підтримують законопроект у частині реструктуризації боргу до Пенсійного фонду, списання штрафних санкцій підприємствам-боржникам, а також вважають за необхідне зменшити кількість звітності під час обліку й відрахування єдиного соціального внеску та частіше проводити спільні наради, на яких роз'яснювати окремі питання пенсійного законодавства та консультувати фахівців.

СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ,
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛ.

ПРОТЕСТ

ЛЮДИ ВИМАГАЮТЬ
ЗАРОБЛЕНІ ГРОШІ

Трудовий колектив ПАТ «Трест Луганськшахтопроходка» має намір провести акції протесту.

Шахтобудівники вимагають повернути підприємству борги за виконані ще 2010 року роботи на шахті № 10 «Нововолинська». Сума боргу наразі становить близько 21 млн грн, із яких 10 млн грн – несплачена трудовікам заробітна плата. У результаті трест не змів виплатити зарплату шахтобудівникам, переказати заборговані кошти до фондів, а підприємство накрила хвиля судових рішень. Понад рік триває листування Луганської шахтобудівної терорганізації профспілки працівників вугіль-

ної промисловості України з органами влади щодо вирішення питання, але результату досі немає. 27 лютого ц. р. під час наради з галузевими профспілками, що відбулася в Києві з ініціативи Укрвуглепрофспілки, голови Луганської шахтобудівної терорганізації Олексій Швечіков особисто доповів про цю проблему міністрові енергетики та вугільної промисловості України Юрію Бойку. Глава Міненерговугілля заявив, що всі порушені профлідерами проблеми обов'язково будуть вивчені та розглянуті.

СЕМІНАРИ

У ПОЛІ ЗОРУ –
ОХОРОНА ПРАЦІ

2 березня ц. р. Федерація профспілок Луганської області провела семінар-нараду з головами та головними технічними інспекторами праці галузевих обласних і територіальних профспілкових організацій регіону. До обговорення важливих питань долучився заступник керівника Департаменту – керівник управління охорони праці ФПУ Валентин Маціяшко. Під час семінару порушувалися питання організації на обласному та галузевому рівнях контролю за забезпеченням роботодавцями безпечних і здорових умов праці, проведення своєчасного та об'єктивного розслідування і обліку нещасних випадків на виробництві та профзахворювань. У рамках семінару відбувся круглий стіл, у ході якого учасники обмінялися думками та інформацією з актуальних питань, що стосуються теми заходу.

ПІДГОТУВАЛА **ОЛЕНА ХОДОРЧУК**

ЗА ВІДНОВЛЕННЯ КОНТРОЛЮ

Про повернення профспілкової інспекції йшлося під час семінару-навчання профспілкового активу Київщини, що відбувся 2 березня. Семінар провела керівник управління захисту трудових і профспілкових прав Департаменту правового захисту апарату ФПУ Ірина Сидорак. У його роботі також узяв участь голова Київської облпрофради Валентин Кононенко. Обговорювалися організація та впровадження громадського контролю за виконанням законодавства про працю. Учасники дискусії зазначили, що, незважаючи на створення Державної інспекції праці, її територіальних осередків, існуючі проблеми щодо здійснення контролю у цій сфері. Тож усі висловили думку, що профспілки мають долучитися до цієї роботи, аби поліпшити її ефективність.

Нагадаємо, що така практика існувала раніше й тепер, згідно зі ст. 21 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», профспілки мають право на здійснення громадського контролю за виплатою заробітної плати, дотриманням законодавства про працю та її охорону тощо. У разі виявлення загрози життю або здоров'ю працівників профспілки мають право вимагати від роботодавця негайного припинення роботи на виробничих ділянках, у цехах та інших структурних підрозділах і навіть на підприємстві загалом на час, необхідний для усунення недоліків. Учасники семінару дійшли висновку, що потрібно відновити інститут громадських інспекторів праці, а профспілки мають активно долучитися до цього.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

АНОНС

20 березня 2012 року в Будинку спілок відбудеться IV пленум ЦК профспілки працівників освіти і науки України. На порядку денному розглядатиметься питання: Про роботу за завданням організаційних ланок профспілки в умовах реформування системи вищої освіти. Початок роботи пленуму об 11.00. У його роботі передбачається участь керівництва Комітету Верховної Ради України з питань освіти і науки, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту, Академії педагогічних наук, спілки ректорів вищих навчальних закладів України.

СВЯТКУВАННЯ

ЇЇ ВЕЛИЧНІСТЬ...

Першого березня координаційна рада профспілок Пологівського району вшанувала кращих представників жіноцтва. «Її величність – жінка» – під такою назвою відбулося святкування, у центрі якого виявилися представниці слабкої статі, що їх у районі визнали жінками року в номінації «Профспілковий лідер, активіст».

Свято вийшло по-сімейному теплим, по-весняному гарним, ліричним. Про героїнь розповідали ведучі та колеги, а на мультимедійному екрані присутні переглядали слайди фотографій учасниць. Для кожної жінки звучав музичний номер, було багато сюрпризів від дітей та онуків. Переможницю привітали перші особи району. Найкращим жінкам Пологів-

щини вручили пам'ятні подарунки та квіти. Холодного березневого вечора у залі КБК «Гринок» було тепло від приємних слів, посмішок, побажань. Жінки різних поколінь і професій поєдналися в одну дружну родину, де кожна – майстер своєї справи, ділова леді, зразкова господиня і, звісно, – чарівна жінка.

**ЗОЯ МОВЧАН,
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛ.**

ВШАНУВАННЯ

ЧОГО БАЖАЄ ЖІНКА?

За словами директора Северодонецького об'єднання «Азот» з кадрів, інформатики та зв'язків із громадськістю, депутата міської ради Сергія Лебедева, на підприємстві працює понад 3800 жінок. Їх роль у трудовому колективі дуже велика, тому важливо постійно поліпшувати умови праці, побуту та відпочинку працівниць.

«Нині, в розпал колдоговірної кампанії, розділ щодо соціальних гарантій трудівниць ми вивіряємо особливо ретельно, – розповідає голова профкому підприємства, член Ради ФПУ, депутат міськради Валерій Черниш. – І, безсумнівно, всі його пункти будуть, як і раніше, чітко виконуватися». За традицією кращих трудівниць щороку вшановують на урочистому зібранні, присвяченому Міжнародному жіночому дню. Цього року самодіяльні художні колективи Палацу культури хіміків підготували до свята мюзикл за мотивами комедій французьких класиків.

Проте почалася святкова програма із конкурсів професійної майстерності молодих апаратниць, лаборантів, кулінарів і кондитерів, що їх організували адміністрація та профком. Уперше в них узяли участь дівчата з підшефних професійно-технічних навчальних закладів міста. Цікаво пройшло організоване службовою інформацією «Азоту» ток-шоу «Чого хоче жінка?». На думку всіх присутніх, воно виявилася навіть більш позитивним і веселим, ніж відомі телевізійні ток-шоу.

**СЕМЕН ПЕРЦОВСЬКИЙ,
ЛУТАНСЬКА ОБЛ.**

НАГОРОДЖЕННЯ

Напередодні Міжнародного жіночого дня 8 Березня за традиційно відзначають досягнення прекрасної половини людства в політичній, економічній і соціальній сферах, вітають жінок зі святом весни. Цієї традиції дотримуються і у Федерації незалежних профспілок Криму. Щороку в перші весняні дні тут вшановують представниць профактиву, які якнайкраще показали себе у профспілковій роботі.

СВЯТО ЖІНОЧНОСТІ, ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ І ТАЛАНТІВ

Саме таких жінок сподвижниць – переможниць республіканського конкурсу на кращого профспілкового лідера-жінку в номінаціях «Краща молода жінка-лідер первинної профспілкової організації», «Краща жінка-лідер первинної профспілкової організації», «Краща жінка-лідер первинної проф-

спілкової організації», «Краща жінка-лідер районної організації профспілки», «Краща жінка-лідер міської організації профспілки», а також дипломантів конкурсу вітали в перший день весни на засіданні Ради ФНПК і святковому вечорі, присвяченому Міжнародному жіночому

дню 8 Березня, організованому Федерацією за участі творчого складу Палацу культури профспілок.

Сподіваємося, що жінки отримали на цьому святі максимум задоволення, багато позитивної енергії та заряд гарного настрою. Адже свято визнання найкращих колег, яке подару-

вала Федерація, необхідне навіть самодостатній жінці. Тим більше, що, з одного боку, були визнані професійні якості і таланти жінок – профспілкових лідерів, а з іншого – відбулося шире визнання жіночої чарівності.

КРИМПРОФІНФОРМ

КОНКУРС

ПРОФСПІЛКОВІ ЛЕДІ

Так історично склалося, що жінка в Україні завжди мала вищий статус і права, ніж в інших країнах. У минулому столітті до цього доклали руку й профспілки, у яких завжди були особливі вимоги стосовно умов жіночої праці та побуту. У 20–30-ті роки чимало активних жінок-трудівниць висували на профспілкову роботу. Ці традиції збереглися й до сьогодні.

Нині на Дніпропетровщині жінки становлять більш як половину членів профспілок. 4,2 тис. жінок, або понад 70% загальної кількості профспілковців, очолюють профспілкові комітети та обласні галузеві профорганізації. Такий високий рівень представництва жінок сприяє ефективному захисту прав трудящих, активному проведенню в регіоні гендерної політики, якій у облпрофоб'єднанні приділяють увагу нарівні з іншими напрямками роботи. Підвищений рівень представництва, зростання авторитету профактивісток мало на меті проведення за рішенням президії облпрофоб'єднання конкурсу «Профспілкова леді». Він викликав велику зацікавленість, у кожному номері обласної профспілкової газети «Позиція» пу-

блікувалися фотографії та щирі сповіді про свою долю та участь у профспілковому русі учасниць змагання – найактивніших і найгарніших наших колег. 2 березня в Будинку спілок у переддень Міжнародного жіночого дня відбулося вшанування профактивісток, а також підбиті підсумки конкурсу «Профспілкова леді». Працівники легендарного «Південмашу» члени молодіжної ради облпрофцентру Леся Степаненко та Юрій Циганков виконали пісню-гімн, яка славить профспілки Дніпропетровщини. Голова облпрофоб'єднання Віталій Дубіль щиро поздоровив учасниць цього заходу. Він віддав шану жінкам-трудівницям, активісткам, які, незважаючи на сімейні клопоти, не жаліють ні сил, ні власного

часу на громадські справи, і побажав їм нових досягнень і здобутків на ниві захисту прав та інтересів людей праці. Водночас він зазначив, що у нинішніх умовах наступу капіталу необхідно посилити роботу всіх ланок профспілок, активізувати боротьбу за гендерну рівність. Жінкам-активісткам і переможцям конкурсу вручили нагороди, а голова профкому ТОВ «Злагода» Новомосковського району Антоніна Коцюба була відзначена нагородним знаком ФПУ «Профспілкова відзнака». Урочистий захід завершився чудовим концертом, який підготували студенти та викладачі Дніпропетровського училища культури.

**ВИКТОР КОВРИГА,
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛ.**

ІМЕНА ПЕРЕМОЖНИЦЬ

Тридцять переможниць конкурсу отримали дипломи та спеціально виготовлені до цієї події пам'ятні знаки «Грація». Красуні представляють майже всі галузі: металургів – голова цеховою профспілки заводу ім. Петровського Олена Тумайкіна, космонавобудування – голова профкому виробництва ВО «Південмаш» Людмила Гаврилова, вуглепрому – голова первинки підприємства «Павлоградвугілля» Інна Водоп'янова, хімії – голова цеховою ВАТ «Дніпрошина» Інна Куслій, агросектору – голова первинки агрофірми ім. Горького Новомосковського району Тамара Лимар, медицини – голова профкому Покровської ЦРЛ Галина Баршівська, освіти – голова Верхньодніпровського райкому профспілки Людмила Коваленко та інші кращі з кращих наших сучасниць. До речі, портрети всіх лауреаток представлені на стенді біля Будинку спілок.

Часто «слабка» жінка є головною годувальницею родини. При цьому ризикую народжувати дітей і виховувати їх без підтримки з боку «сильної» статі

Жінки працюють на тих самих умовах, що й чоловіки, однак заробляють при цьому на третину менше

Кого ж ми маємо

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА: К

РАЙСА ЧИРВА,
«ПВ»

Берегиня, красуня, кохана, жадана. Ці слова кожна жінка чує принаймні раз на рік – 8 березня. На жаль, в інші дні жінка постає у двох, трьох чи більше іпостасях: і годувальниця, і вихователька, і швачка, і прачка, а ще куховарка, прибиральниця, офіціантка, посудомийка. У кожній свій перелік, та навряд чи у когось короткий. Так склалося, що на роботі сучасна жінка – бізнес-леді, а поза стінами офісу – потужна машина для домашньої роботи, яка примудряється залишатися об'єктом естетичної насолоди, краси, задоволення. Для кого і для чого? Для сильної половини людства – чоловіків. Для чого? Бо така наша ментальність...

ЦЯ СИЛЬНА СЛАБКА СТАТЬ

Чоловіки зумисне вигадали цей термін про слабку статю, аби поставити жінок у пряму залежність. Може, років сто тому так і було. Змінилися часи – змінилися й жінки. Вони вже не сподіваються на дуже чоловіче плече. Та й не завжди можуть собі це дозволити. Адже тенденції останніх років засвідчують невтішний факт: частогусто саме «слабка» жінка стає головною годувальницею усієї родини. При цьому вони ще й ризикують народжувати дітей і виховувати їх без підтримки з боку «сильної» статі. Кермує автомобілем не гірше, ніж чоловіки. Власним автомобілем, зауважте, хоча й, можливо, придбаним на кредитні гроші. І щоб з цим кредитом розрахуватися, знаходити час і можливість, аби десь підробити. То

кого ж ми маємо називати сильною статтю?

Тим часом проблем нерівності між чоловіками та жінками не зменшується. За даними ООН, в Україні загострилися проблеми з дотримання прав жінок. Жінки працюють на тих самих умовах, що й чоловіки, однак заробляють при цьому на третину менше. Міжнародні інституції всерйоз стурбовані тим, що забезпечення рівності жінок і чоловіків чомусь залишилося поза увагою уряду, що підтверджує ліквідація відомства, яке опікувалося жіночими проблемами.

30%

становить різниця в оплаті праці чоловіків і жінок в Україні, тоді як у Європі – 17%.

З іншого боку, ще 2006 року уряд затвердив програму з амбіційною метою: «Утвердження рівних прав жінок і чоловіків та рівних можливостей», яку мали на меті реалізувати за рахунок виконання низки завдань. Ішлося про створення інституційної бази, внесення змін до законів, інтегрування гендерних підходів у роботу органів влади. Експерти називали її надто загальною й декларативною, але тішилися, адже це була «перша ластівка» державної політики у сфері поліпшення становища жінок і захисту їхніх прав. Однак «перша ластівка» потиху склала крильця. Адже, як справедливо зазначив голова Верховної Ради Володимир Литвин, лише законами чи програмами справи не зарадити. «Якщо ми не позбудемося усталеної думки, що чоловік – це вища істота, оскільки жінка створена з ребра

Адама, тож, відповідно, і перебуває на нижчому щаблі, то законами нічого не вирішити», – прокоментував він.

Це висловлювання (м'яко кажучи, не політкоректно) спричинило обурення серед українського

жіноцтва. Щоправда, у прес-службі спікера пояснили, що їхнього боса «просто не так зрозуміли», тож вибачитися перед панянками він не буде.

Таким чином, з утвердженням рівних прав жінок і чоловіків поки що туго. Відтак чоловікам в Україні, як і раніше, живеться краще, аніж представницям слабкої статі. Такі дані наводить аналітична служба Інституту Горшеніна. Чоловіки мають значно більше можливостей для самореалізації, відтак зусиль, які потрібні для успішної кар'єри, витрачають менше. Тільки кожен десятий з опитаних вважає, що сьогодні краще живеться жінкам. Та й то, мабуть, через те, що цей десятий – підлеглий жінки-керівниці. До слова, у бага-

тьох професійних сферах існує пересторога проти жінок-шефів, бо й на роботі діє принцип сімейних стосунків: чоловік – головний. Тож жінки, якщо й очолюють підприємства, то переважно малі або середні.

90-95 відсотків фінансових ресурсів в Україні також контролюють чоловіки, а зі ста доморощених мільйонерів – тільки одна леді. Отака гендерна рівність...

НЕМАЄ ЕКВІВАЛЕНТА – НЕМАЄ ПРОБЛЕМ

Слово «гендер» – нове в українській мові, і це позначається на його сприй-

КОМЕНТАРІ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

КАТЕРИНА ВАЩУК

– Чому в Україні побутує думка, що дім та сім'я можуть і мають триматися на плечах жінки? І це сприймається як належне. А коли йдеться про представництво жінок у владі, тоді чоловіки кажуть – це не жіноча справа.

ОЛЬГА ГЕРАСИМ'ЮК

– Жінкам важче пробитися на місця, котрих вони заслуговують. Це тим більше дивно, адже Україна – традиційно країна матриархату. То, може, самі жінки винні?

ЮРІЙ МІРОШНИЧЕНКО

– На певному етапі гендерні квоти згодилися б. Та жорстко їх закріплювати, мабуть, не слід. Вони мають мати рекомендаційний характер.

ГЕНДЕРНІ КВОТИ

Гендерні квоти – узаконений рівень представництва жінок і чоловіків в органах влади. Така практика поширена у багатьох розвинених країнах. Завдання квот полягає в тому, щоб жінки займали бодай критичну меншість у парламентах країни. У демократичних країнах цей показник становить від 30 до 40% місць. Така критична маса здатна суттєво впливати на політичні процеси та політичну культуру в цілому. Серед депутатського загалу нинішнього складу парламенту панує досить упереджене ставлення до гендерних квот. Жінки кажуть, що квоти мають затверджуватися на законодавчому рівні, хоча й не вірять, що вони не будуть порушуватися. Більшість депутатів-чоловіків вважає затвердження квот недоречним. Мовляв, розумні, яскраві особистості пройнуть до парламенту без будь-яких формальностей. Європейський і світовий досвід чоловіки не хочуть брати до уваги. А, між тим, 40 держав визначили й законодавчо закріпили норму – вносити жінок до виборчих списків. 50 держав залишили таке рішення за партіями, зобов'язавши їх дотримуватися паритету обох статей у числі кандидатів. Для України подібний крок – щось на зразок недосяжного.

З економічної скрутою жінки вирішили боротися самотужки

називати сильною статтю?

КУХНЯ, ЦЕРКВА, ДІТИ?

нятті у суспільстві. Термін увійшов у суспільну свідомість трохи більш як 15 років тому, тож не дивно, що частина суспільства його або взагалі не розуміє, або сприймає у перекрученому вигляді. «Посадовці, – говорить державний службовець, – не знають значення слова “гендер”, іноді навіть окремі жіночі організації чітко не знають, що воно означає».

Через те, що в суспільстві у гендері вбачають синонім жіночих проблем, його не сприймають належно та поважно. Один із науковців, коли його попросили прокоментувати рівень гендерної політики в Україні, заявив: «Оскільки немає еквівалента слову «гендер» в українській мові, то й проблеми такої в Україні немає. Це жінки вгадали, аби було про що поговорити».

Експерт Програми рівних можливостей представництва ООН в Україні Тамара Мельник наголошує: «Гендерна культура в суспільстві досі не сформована. Навіть у питаннях дитинства, що значно ближче до матері, ми вживаємо вислів «усиновити» дитину, а не «удочерити». То що казати про шанси жінок потрапити до парламенту? Та й необхідність обрання до парламенту жінок суспільство не розуміє».

Жінки роблять політику більш толерантною, вони більше налаштовані на пошук компромісу, осо-

бливо у вирішенні соціальних і гуманітарних питань. Вони краще розуміються на питаннях заощадження бюджету. Однак чоловіки вперто не хочуть цього розуміти. На думку депутата Ірини Герашенко, «українські чоловіки-політики часто є шовіністами щодо жінок і реально бояться розумних і сильних жінок».

Пані Ірина не тільки не сприймає заяв, що місце жінки – на кухні, а й сподівається, що на наступних парламентських виборах у прохідній частині списків буде 20% жінок.

Утім, треба враховувати нашу національну ментальність. Адже, як сказав колись Левко Лук'яненко, «українській жінці властива жертвовність. Роль жінки – кандидата в депутати полягає в тому, щоб вчасно зняти свою кандидатуру на користь кандидата-чоловіка демократичної орієнтації».

Починаючи з 1992 року відсоток політичного представництва українських жінок в органах влади почав неухильно знижуватися. І це не дивно, адже квотна система представництва (36% жінок у Верховній Раді республіки), що існувала до того, зазвичай, приводила у владу зовсім не захисниць жіночих інтересів.

За підсумками перших демократичних виборів в Україні 27 березня 1994 року у Верховній Раді виявилось лише 12 жінок-депутатів (3,6% загальної

КОМЕНТАР

– Мені працювати дуже легко, тому що я люблю свою роботу та людей. Ніякої дискримінації я ніколи не відчувала – тільки повагу, підтримку й визнання. Я взагалі не розумію, що таке гендерна політика. Очевидно, про неї говорять ті жінки, які очікують, що їм усю піднесуть на блюдечку з блакитною облямівочкою. Ніхто не піднесе. Потрібно працювати! До речі, зі всіх профспілкових організацій країн СНД я – єдина жінка-заворг.

ВАЛЕНТИНА ШЕВЧЕНКО,
КЕРІВНИК ДЕПАРТАМЕНТУ
ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ
РОБОТИ ОФУ

кількості депутатських місць). Отже, демократія принесла жінкам у 10 разів менше політичного представництва.

Нині у парламенті лише 8% жінок-депутатів. І тільки нещодавно одна-єдина жінка з'явилася у Кабінеті Міністрів. До того, як відомо, вищі керівники держави неодноразово дозволяли собі зневажливі репліки щодо жінок: мовляв, вони не розуміються на реформах. При цьому доброзичливо додавали, що вважають себе палкими шанувальниками прекрасної статі. Якщо вона, звісно, тримається подалі від владних кабінетів. Тобто просто прикрашає світ, а не нама-

гається його змінити. Бо змінювати світ – це справа винятково чоловіча.

ЗВОРОТНИЙ БІК ГЕНДЕРНОЇ МЕДАЛІ

Емансипація та фемінізація суспільства сприяли розвитку багатьох тенденцій. Жінки почали нарівні з чоловіками обіймати керівні посади, керувати автомобілями та літаками, працювати у шахтах і на будівництві. Але доводиться констатувати, що у шаленому змаганні бути нарівні з чоловіками у політиці та бізнесі жінка не тільки програє, а й втрачає.

Бажання переключити все на свої плечі інколи стає непомірною ношею, призводить до моральних втрат, руйнує сімейні стосунки, позначається на дітях. Чого варта ситуація, коли навіть з економічною скрутою жінки вирішили боротися самотужки? Покинули сім'ю, дітей і подалися на заробітки до Італії чи Іспанії. Багатьом просто нікуди було повертатися, адже часто у колишніх домівках господарювали інші жінки. Діти, залишені без материнської уваги, ставали наркоманами, скоювали злочини, а то й гинули.

Чимало проблем і в жінок, які залишилися в Україні. На жаль, сімейні цінності у них далеко не на першому місці. Спершу – освіта, потім – кар'єра, далі – визнання, триумф. Мотивацій створити нормальну сім'ю, народити дітей, достойно їх виховати практично не лишається. Жінка перетворюється на механічного робота, у голові якого тільки цифри, прибутки, презентації, ділові переговори, контракти. Більше того, жінки не сприймають цивілізованих правил гри щодо суперництва. Задля досягнення мети вони ладні «йти по трупах». І все це – під грифом гендерної рівності.

Мабуть, слід збагнути одну річ: часи жорсткого патріархального суспільства відійшли у минуле. Вже не актуальне тотальне

“

За індексом гендерної рівності (індекс, що відображає рівність прав чоловіків і жінок) Україна – 34-та серед 154 країн світу.

диктування чоловічої влади, цим жінок особливо не злякаєш. Суспільство і світ потребують компромісу, тож конкурентна боротьба між жінкою та чоловіком – недоречна, бо, як не крути, саме вони є основою нового життя. Інша річ, що рівень свідомості жінок в Україні надто низький. Це робить їх і заручницями, і співучасницями патріархату. Через низьку самооцінку та трудове переважання жінки ставляться до розмов щодо гендерної політики спокійно. І навіть байдуже. Бо за останні роки не пролунало жодного справді потужного й резонансного виступу за права жінок, за їхні справді рівні права з чоловіками. Чи то в політиці, чи в соціалній сфері.

Членські організації розгорнули активну роботу з пріоритетних напрямів, визначених VI з'їздом ФПУ. Так, на засіданнях було розглянуто матеріали з'їзду, окреслено заходи, скориговано плани дій тощо. Серед основних питань, зокрема, такі: соціально-економічний та правовий захист, охорона праці, соціальний діалог, робота з молоддю тощо.

У БОРОТБІ ЗА ГІДНЕ ЖИТТЯ

КОЛДОГОВІРНА РОБОТА

Членські організації ФПУ систематично проводять моніторинг щодо укладення колективних договорів на підприємствах, в організаціях, установах, а також надають консультації і контролюють виконання до галузевих і регіональних угод, колективних договорів положення про підвищення заробітної плати до рівня, встановленого Генеральною угодою. Для досягнення ефективності колективно-договірної роботи, а також конструктивної взаємодії профспілкових організацій і роботодавців у забезпеченні трудових, соціально-економічних прав та інтересів працівників, поширення досвіду цієї роботи традиційно проводяться Всеукраїнський та регіональні конкурси на кращий колективний договір. За підсумками Всеукраїнського конкурсу в 2011 році колективні договори, укладені на 26 підприємствах, в організаціях та установах, визнано кращими.

СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ

Ганебним явищем залишається заборгованість із виплати заробітної плати, яка викликає соціальну напругу в трудових колективах Закарпатської, Луганської, Тернопільської, Херсонської, Черкаської, Чернігівської областей. Тому стан виконання профспілковою стороною заходів для поліпшення ситуації в сфері соціально-трудових

відносин, зайнятості, оплати праці, погашення заборгованості із зарплати є пріоритетним питанням розгляду виборних колегіальних органів профспілок усіх рівнів.

Завдяки принципів і конструктивній позиції членських організацій ФПУ на підприємствах, в установах та організаціях Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Київської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Харківської областей, АР Крим, міст Києва та Севастополя досягнуто позитивної динаміки в сфері оплати праці й виплати заборгованості із зарплати.

Так, у результаті звернення до Президента України, зустрічей з урядовцями, засідань Міжвідомчої робочої групи з підготовки пропозицій, консультацій, масових протестних акцій у травні Кабінет Міністрів України був змушений ухвалити постанову «Про підвищення рівня оплати праці працівників бюджетної сфери».

Близько **17 тис.** перевірок

із дотримання трудового законодавства було проведено спілчанами за період після з'їзду, під час яких виявлено понад 50 тис. порушень.

ФПУ та її членські організації провели роботу щодо захисту пенсійних прав громадян. Зокрема, в трудових колективах відбулося широке обговорення основних положень урядового законопроекту «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи». Надіслані відповідні звернення та заяви до Кабміну й Верховної Ради України, де висловлено принципову позицію профспілок щодо неприпустимості його прийняття... На жаль, незважаючи на акції протесту та звернення до Президента України з проханням застосувати право вето щодо вказаного документа, антинародний закон було ухвалено.

ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ

Департамент правового захисту ФПУ, підрозділи членських організацій надавали правову допомогу профспілковим організаціям, спілчанам у формі консультацій, правових висновків, підготовки витягів з нормативної бази та процесуальних документів, участі в судових засіданнях. Проводилась робота, спрямована на забезпечення систематичної правової підготовки лідерів профспілкових організацій, активістів, членів комісій із трудових спорів.

Членськими організаціями направлено пропозиції до проектів Трудового, Податкового, Бюджетного і Житлового кодексів, законопроектів про державний бюджет на 2012 рік, ринок

ДО ВІДОМА

Для ефективної діяльності профспілкових організацій необхідно виробити чіткий правовий механізм контролю сторін соціального діалогу за неухильним виконанням взятих зобов'язань, забезпечити на загальнодержавному рівні додаткові гарантії захисту виборних профспілкових працівників, їх відповідальності за ефективність проведеної роботи.

Водночас низка членських організацій ФПУ з різних причин не докладає всіх можливих зусиль для розгортання активної, предметної роботи щодо реалізації рішень VI з'їзду, пропозицій його делегатів. Члени профспілок недостатньо інформуються про заходи та проблеми, що гальмують їх виконання. Так, на запит ФПУ щодо надання інформації про хід реалізації рішень VI з'їзду відгукнулися лише третина всукраїнських профспілок.

земель, внутрішню торгівлю, культуру, цінову політику, охорону праці, право на страйк тощо.

З метою запобігти порушенням законодавства про працю проводилась правова роз'яснювальна робота шляхом організації та участі в проведенні днів облпрофради в містах та районах, навчань, круглих столів з актуальних питань законодавства, розроблено низку методичних рекомендацій та інформаційних листків.

Активізувались такі проекти, як соціальний аудит, судовий юрист, візні юридичні консультації, громадські приймальні, гаряча телефонна лінія, громадський університет правових знань.

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

Упродовж останнього року членські організації

ФПУ проводять активну роботу, спрямовану на розбудову цілісної системи соціального діалогу з органами державної влади й місцевого самоврядування, роботодавцями та їх об'єднаннями в рамках тристороннього співробітництва.

Так, забезпечено представництво членських організацій у колегіальних органах управління облдержадміністрацій, органах управління фондів загальнообов'язкового соціального страхування, громадських радах при органах виконавчої влади. Це дає змогу безпосередньо впливати на прийняття рішень, що стосуються забезпечення прав та інтересів працівників.

РОБОТА З МОЛОДДЮ

У 41 членській організації ФПУ створені і діють молодіжні ради, комісії по

Конструктивній діяльності ФПУ та її членських організацій заважають окремі владні та бізнес-структури, альтернативні профспілки, що провокують рейдерські захоплення, відчуження майна, послаблення профспілкових позицій у галузі соціального страхування та захисту майнових прав, ігнорують норми Генеральної угоди, перешкоджають створенню та діяльності первинок.

роботі з молоддю. Молодіжні структури профспілок активно співпрацюють із державними та громадськими структурами, які переймаються проблемами молоді.

Профспілкові організації наполягають на включенні розділів про роботу з молоддю до галузевих і регіональних угод, при укладанні колективних договорів, передбачають заходи з підтримки молоді на підприємствах, в установах, організаціях.

Молодь активно залучається до участі в громадській діяльності, культурних та спортивно-оздоровчих заходах. Вивчаючи запити та інтереси молодих людей, профспілкові організації проводять анкетування з найбільш важливих питань. З метою підготовки резерву та забезпечення представництва до виборних профспілкових органів організують навчання молодих спілчан.

На виконання програмної резолюції з'їзду «Молодь – надійна опора профспілок» за ініціативи ФПУ, підтриманої членськими організаціями, запроваджено навчальний проект «Всеукраїнська школа молодіжного профспілкового лідера». Поширюється практика проведення спільних заходів – семінарів, дискусій, обміну досвідом з Асоціацією профспілкових організацій студентів.

СТОПІНКУ ПІДГОТУВАЛА
АННА РЕПІЧ, «ПВ»

На I Всеукраїнському з'їзді профспілки працівників землі і лісу (Робземліс), що відбувся в 1924 році, серед делегатів від Катеринославщини (нині Дніпропетровська область) були дві молоді профактивістки – 23-річна наймичка Марія Павличенко і 21-річна кухар державного заказника Асканія-Нова Катерина Єфименко. З юних років вони наймитували в багатих хазяїв. Коли на початку 20-х років профспілкова робота почала розгортатися і на селі, дівчата активно долучилися до неї, сміливо обстоюючи інтереси найманих працівників.

ПІКЛЮЧИТЬСЯ ПРО ТРУДІВНИЦЬ

ТРУДОВІ УГОДИ, ПУТІВКИ НА МОРЕ

Значимо, що роботою з жінками (а подібні посади були запроваджені в усіх міжспілкових і галузевих профорганах) у губвідділі профспілки Робземліс займалася профорганізатор Ольга Равлик. Їй на той час було за 30. Походила з робітничої сім'ї. Отримавши вищу освіту, Ольга працювала вчителем історії та російської мови. Мала великий досвід громадської роботи – ще в 1917-му брала участь у діяльності спілки вчителів, яка стала предтечею профспілки працівників освіти (Робос), утвореної дещо пізніше. У 1920 році вступила до партії.

Ольга та її помічниця приділяли головну увагу турботам сільських трудівниць, насамперед залученню жінок до профспілки, вирішенню соціальних проблем.

Профспілка домогалася укладення з роботодавцями трудових договорів, які ставили заслін нещадній експлуатації найманих працівників. Адже жінкам нарівні з чоловіками під час збирання врожаю (та й після) доводилося важко працювати по 14–16 годин. Більшість хазяїв неохоче йшли на укладання договорів, вдаючись до прихованих форм найму («судочеріння», «притулок для родичів» і т. ін.), і тому часто доводилося звертатися до судових органів. Нерідко виникали конфліктні ситуації (передусім через недостатній рівень зарплати і несвоєчасну її виплату) і в державних господарствах. Отже, в профспілкових активісток турбот вистачало.

Для багатьох сільських трудівниць було справжнім дивом отримання путівок у

морській санаторії та замиські будинки відпочинку. Зберігся характерний фоторепортаж тих років відомого майстра А. Шайхета з одного з таких санаторіїв (колишнього царського палацу) в кримській Лівадії, який після революції було надано в розпорядження відпочивальників – членів профспілки працівників землі і лісу.

Активно займалася профспілка і питаннями соціального страхування наймитів, допомоги матерям і захисту дитинства. Так, у звіті губвідділу профспілки за четвертий квартал 1924 року зазначалося, що завдяки проведеній профорганізаціями роботи було відновлено щотижневий день відпочинку для працівників, зокрема робітниць, що доглядають за худобою, а також зайнятих приготуванням їжі в їдальнях. Вагітних жінок звільняли від роботи за 8 тижнів до пологів і на 8 тижнів після них – із повною виплатою заробітку і збереженням права проживання в квартирах при господарствах.

ПЕРШІ ПРОФ- АКТИВІСТКИ КРАЮ

Жіночий рух у профспілках Катеринославщини почав активно розвива-

1924 року

в Катеринославській губернській раді профспілок

кількість представниць від трудових колективів значно зростає.

тися ще на початку минулого століття, з появою перших легальних профорганізацій. Жінки склали значну частину членів цілої низки профспілок (швачок, кравців, кондитерів, домашньої прислуги). Багато перших активісток, натхненних рішенням нової влади в конституційному порядку надати жінкам рівні права з чоловіками, після революції знову включилися в цю роботу. Правда, вона перебувала під жорсткою опією партійних органів. У 20-х роках при всіх партійних комітетах були створені відділи по роботі з жінками, які координували і спрямовували в потрібне русло цю діяльність, у тому числі в профспілках. Зокрема, в Катеринославському губкомі партії цю роботу проводила завідувачка відділу агітації і пропаганди Ольга Пілацька. Член партії з 1904 року, вона проходила велику школу революційної боротьби, неодноразово була під арештом і в засланні. Після революції працювала в московських партійних органах та в «чека» (Всеросійська надзвичайна комісія).

Несамовита більшовичка активно взаємодіяла й із катеринославськими профспілками, про що свідчать архівні документи. (При цьому їй, як, утім, й іншим відомим пропагандисткам фемінізму від нової влади – О. Коллонтай, І. Арманд, ніщо людське не було чужим: після загибелі під час теракту її чоловіка в 1918 році, на той час секретаря Московського міськкому партії В. Загорського, вона пов'язала своє життя з давнім прихильником – широким відомим молодим поетом-футуристом Василіском Гнедовим, творчим соратником В. Ма-

Члени місцевого комітету профспілки комунальниць

НА ЗАХИСТ ПРАВ ЖІНОК

У той період, як зазначалося в статті «Проти чого треба боритися (про безробіття серед жінок)», надрукованій у місцевому партійно-профспілковому журналі «Звезда» (№ 1/1924 р.), жінки становили на біржі праці 30–39%. Причому в окремих галузях їх скорочували в першу чергу. У зв'язку з цим зверталася увага на необхідність посилення уваги профорганізацій до питання про витіснення робітниць із виробництва та перелому в свідомості господарників, який дозволить позбутися упередженості щодо начето нижчої продуктивності жіночої праці. Для полегшення долі безробітних жінок було організовано низку артілей, де працювали біля 400 осіб. Збільшилась їх кількість і на громадських роботах. 1366 жінок отримували допомогу. Було відкрито гуртожиток для безробітних жінок, організовано безкоштовні їдальні.

яковського і В. Хлебнікова). Пізніше Ольга Пілацька працювала завідувачкою жіночого відділу ЦК КП(б)У, на інших відповідальних посадах і репресована в 1937 році.

...На високому рівні була організована робота з жінками і в профспілці металістів. У її катеринославському райкомі цим займалася не менш енергійна та колоритна особа. Як і Ольга Равлик, жінорганізатор спілки металістів Варвара Покровська була народною вчителькою. І теж із молодих років долучилася до революційної боротьби. Потрапивши на замітку охоронки, зазнавала арешту, а потім переходила за кордоном. У роки громадянської війни служила розвідницею в 2-й кінній армії.

Активна натура В. Покровської дозволила їй розгорнутися і на фронті трудовому. До 1925 року були залучені до профроботи сотні трудівниць. 25 з них обиралися членами завкомів, а 83 – цеховими делегатами. Вони приділяли велику увагу, зокрема, вклю-

ченню в колективні договори положень щодо поліпшення умов праці жінок. За наполяганням профспілки в 12 населених пунктах були відкриті дитячі ясла, що стало великою підмогою для багатьох працівниць.

У період непу залишилися без роботи й чимало працівників медичних установ Катеринославщини. Безробіття було головним боєм для профспілки Медсанпраця, де інструктором із роботи серед жінок працювала Юдіфь Куниці. Медицині вона присвятила себе з 14 років. Закінчивши акушерську школу, працювала сестрою милосердя, очолила профспілковий рух серед перших лікарських помічниць. Пізніше вона була профуповноваженою 21-го військового шпиталю.

Вивчаючи контингент безробітних медиків (а їх на 1 липня 1924 року нараховувалося в губернії понад 1700), Куниці звернула увагу на те, що серед них було 138 медсестер і стільк ж доглядалиниць, значна кількість фельдшерок

та акушерок. За наполяганням жінорганізатора було посилено контроль за забезпеченням цих жінок медиків роботою через біржі праці. Була створена артіль для безробітних лікарів і медсестер. Допомога для них виплачувалась, окрім страхової каси, також із «Трудового фонду» та каси взаємодопомоги губвідділу (допомогу на суму 1569 крб було надано 408 особам).

СЛІД В ІСТОРІЇ

На думку істориків, в 20-і роки в радянській Україні був створений потужний механізм управління жіночою частиною населення на державному рівні. Його ключовими ланками були жіночі відділи при партійних органах і інструкторські служби з роботи серед жінок у профспілках. Це сприяло підвищенню ролі жінки на виробництві і в суспільстві загалом. Так, поступово збільшувався їх відсоток у профспілках. Завдяки практиці висунення найбільш активних робітниць у 1924 році значно розширилося їх представництво в Катеринославській губернській раді профспілок (членом її президії була заступницею вчителька Олександра Поселяніна). Там і в окрпрофбюро було 2 жінки, правліннях губвідділів – 17, правліннях окрвідділів – 51. Вагому роль вони відігравали і в першій охоронці.

Незважаючи на те, що наприкінці 20-х років жіночі відділи в профспілках були ліквідовані, турбота про трудівниць була і нині лишається одним з головних напрямів їхньої роботи.

**ВІКТОР КОВРИГА,
ДНІПРОПЕТРОВСЬК**

ПРАЦЯ МОЛОДІ

РОБОЧИЙ ДЕНЬ НЕПОВНОЛІТНЬОГО

? Які норми виробітку встановлені для молодих працівників віком до вісімнадцяти років?

*Олег СТАФ'ЮК,
м. Золочів, Львівська обл.*

гли вісімнадцяти років. Для молодих робітників, які приходять на підприємство, в організацію після закінчення загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних навчальних закладів, курсів, а також для тих, що пройшли навчання безпосередньо на виробництві, у передбачених законодавством випадках і розмірах та на визначені ним строки можуть затверджуватися знижені норми виробітку, які затверджуються власником або уповноваженим ним органом за погодженням із профспілковим комітетом. Крім того, згідно зі ст. 192 КЗпП забороняється залучати працівників віком до вісімнадцяти років до нічних, надурочних робіт і робіт у вихідні дні.

Статтю 193 КЗпП України визначено, що для робітників віком до вісімнадцяти років норми виробітку встановлюються відповідно до норм виробітку для дорослих робітників пропорційно скороченому робочому часу для осіб, що не дося-

ВАЖКІ УМОВИ

ПОСАДА ВАНТАЖНИКА – НЕ ДЛЯ ПІДЛІТКА

? Мені 15 років, я напівсирота. Аби допомогти матері, під час канікул хочу заробити грошей і влаштуватися на посаду вантажника у меблевий магазин. Однак керівництво закладу мені відмовляє. Чи правомірно це?

*Юрій ГОРОБЧУК,
м. Миронівка, Київська обл.*

Згідно зі статтю 190 КЗпП України роботодавцем забороняється застосовувати працю осіб, яким не виповнилося вісімнадцяти років, на важких роботах і на роботах зі шкідливими чи небезпечними умовами праці, а також на підземних роботах. Забороняється також залучати таких осіб до підіймання та переміщення речей, маса яких перевищує встановлені граничні норми.

Перелік важких робіт і робіт зі шкідливими та небезпечними умовами праці, а також граничні норми підіймання та переміщення важких речей особами до вісімнадцяти років затвер-

джуються Міністерством охорони здоров'я України за погодженням із Державним комітетом України з нагляду за охороною праці.

ЗАКОН ПЕРЕДБАЧАЄ

? На зборах трудового колективу мене обрали до складу новоствореної первинної профорганізації підприємства. Яке законодавство гарантує права та можливість здійснення повноважень працівників, що були обрані до виборних профспілкових органів?

*Галина СОКОРЧУК,
м. Київ*

ПРАВА ТА ГАРАНТІЇ ЧЛЕНА ПРОФКОМУ

Відповідно до статті 252 Кодексу законів про працю України працівникам підприємств, установ, організацій, обраним до складу виборних профспілкових органів, гарантується можливість для здійснення їхніх повноважень.

Зміна умов трудового договору, оплати праці, притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників, які є членами виборних профспілкових органів, допускаються лише за попередньою згодою профспілки.

Звільнення членів виборного профспілкового органу підприємства, установи, організації (у тому числі структурних підрозділів), його керівників, профспілкового представника (там, де не обирається виборний ор-

ган професійної спілки), окрім випадків дотримання загального порядку, допускається за наявності попередньої згоди виборного органу, членами якого вони є, а також вищого виборного органу цієї професійної спілки (об'єднання професійних спілок).

Працівники, які обиралися до складу профспілкових органів підприємства, установи, організації, протягом року після закінчення строку, на який вони обиралися, не можуть бути звільнені з ініціативи власника або уповноваженого ним органу (крім випадків повної ліквідації підприємства, установи, організації, виявленої невідповідності працівника обійманій посаді або виконуваних робіт у зв'язку зі станом здоров'я, що перешкоджає виконанню роботи,

або вчинення працівником дій, за які законом передбачена можливість звільнення з роботи чи служби).

Це стосується працівників, які достроково припинили свої повноваження у цих органах через неналежне виконання обов'язків або за власним бажанням, за винятком випадків, пов'язаних зі станом здоров'я.

Працівники, звільнені у зв'язку з обранням до складу виборних профспілкових органів, після закінчення строку повноважень повертаються на попереднє місце роботи (посаду) або за згодою працівника призначаються на іншу рівнозначну посаду.

Членам виборних профспілкових органів, не звільненим від своїх виробничих чи службових

обов'язків, надається на умовах, передбачених колективним договором, вільний від роботи час зі збереженням середньої заробітної плати для участі в консультаціях і переговорах, виконання інших громадських обов'язків в інтересах трудового колективу, а також для участі в роботі виборних профспілкових органів, але не менш як дві години на тиждень.

На час профспілкового навчання працівника, обраним до складу профспілкових органів підприємства, установи, організації, надається додаткова відпустка тривалістю до 6 календарних днів зі збереженням середньої заробітної плати за рахунок власника або уповноваженого ним органу.

За працівниками, обраними до складу виборних органів профспілкової організації, що діє на підприємстві, в установі, організації, зберігаються соціальні пільги та заохочення, встановлені для інших працівників за місцем роботи відповідно до законодавства. За рахунок коштів підприємства цим працівникам можуть бути надані додаткові пільги, якщо це передбачено колективним договором.

ДО ВІДОМА

Первинні профспілкові організації підприємств, в установах, організаціях та їх структурних підрозділах представляють інтереси членів профспілки та захищають їхні трудові, соціально-економічні права та інтереси. Первинки здійснюють свої повноваження через створені відповідно до статуту (положення) виборні органи, а в організаціях, де виборні органи не створюються, – через профспілкового представника, уповноваженого згідно із статутом на представництво інтересів членів професійної спілки, який діє у межах прав, наданих Законом України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» і статутом професійної спілки.

ОБМЕЖЕННЯ

У ВІДРЯДЖЕННЯ – ЗА ЗГОДОЮ МАТЕРІ

? Чи має право керівництво підприємства відправляти у відрядження працівницю, яка доглядає за дитиною, що є інвалідом першої групи?

*Ольга ФЕДУРЦЯ,
Закарпаття*

Стаття 176 КЗпП України забороняє залучати вагітних жінок і жінок, що мають дітей віком до трьох років, до нічних, надурочних робіт, робіт у вихідні дні та відправляти їх у відрядження, а також обмежує залучення жінок, що мають дітей віком

від трьох до чотирнадцяти років або дітей-інвалідів, до надурочних робіт і відправлення їх у відрядження без їхньої згоди.

**СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА**

І. Волков (Шаманов) і В. Булітко (Валентина)

С. Бойко (Шаманов) та О. Данильченко (Єремєєв)

«МИНУЛОГО ЛІТА В ЧУЛИМСЬКУ»

Нещодавно в київському Театрі на Подолі відбулася прем'єра вистави «Минулого літа в Чулимську» за однойменною п'єсою Олександра Вампілова, що стала новою класикою російської драматургії. Робота режисера Віталія Малахова – одна з найцікавіших столичних прем'єр нинішнього театрального сезону. П'єса вражає глибокою життєвою достовірністю, моральним максималізмом, безкомпромісністю почуттів, воістину чеховською вимогливістю до людини...

Дія вистави розгортається в чайній невеличкого селища, що загубилося в глибині тайги. За одну насичену подіями добу в житті кожного героя п'єси відбуваються безповоротні зміни.

У результаті розслідування автомобільної аварії, винуватцем якої виявився син великого чиновника, слідчий Шаманов, роль якого виконує Ігор Волков, опи-

нюється в провінційному «засланні», де розчарований у житті в самому розквіті сил «ховає себе заживо». Безграмотний евенк Єремєєв (Олександр Данильченко) намагається отримати заслужену пенсію, але не може зібрати всіх необхідних документів. Буфетниця Хороших (Алла Сергійко) «фрозивається» між чоловіком-алкоголіком Дергачовим (Сергій Сипливий) та сином

від іншого – Пашкою (Сергій Гринін). Бухгалтер Мечоткін (Мирослав Павличенко), якого в селищі зневажливо називають «сьомим секретарем», усюди вставляє свої «5 копійок» і намагається знайти собі хоч якусь дружину, поки немолода аптекарка Кашкіна (Марія Рудковська) живе з Шамановим. Удівцев Помігалов (Володимир Кузнецов) живе за домостроєм разом із донькою Валенти-

ною, яку тримає в залізних руках.

На початку вистави всі дійові особи зайняті повсякденними справами: йдуть на роботу, прибирають, роблять ремонт, водночас балакають, лаються і навіть б'ються. Потім, в одну мить режисер затягує дію в міцний вузол, і кожен стає на своє місце.

Центром провінційних пристрасей стає «сіра мишка» – тендітна дівчина Валентина, блискавче втілена Вікторією Булітко, прихильності якої домагається ледь не все чоловіче населення Чулимська. Вона ж тим часом мріє про Шаманова, і, звичайно, про це знають усі, крім нього самого. Зустріч із нею, її любов та чистота повертають йому віру в добро, красу та розумну впорядкованість світу.

Закінчивши школу, всі однолітки Валентини подалися до міста, де більше можливостей, у пошуках кращого життя. Тільки вона чомусь не прагне вирватися із цієї глухомані...

Мрії, переживання, почуття Валентини глядачу відкривають пісні Вікторії Булітко в авторському виконанні й аранжуванні Івана Небесного, що лунають у виставі. Сповнені душевного болю та надії, вони нікого не залишають байдужим до долі героїні.

Наче в грецькій трагедії, всі від початку приречені, але продовжують боротися за своє щастя, самі з собою, з обставинами та один з одним.

КАТЕРИНА ПЛАХОНІНА
ФОТО АВТОРА

І. Волков та В. Булітко (Шаманов і Валентина)

І. Волков (Шаманов) і С. Гринін у ролі Пашки

С. Бойко в ролі Шаманова, В. Булітко – Валентина

НЕЗАБУТНІ

ЩАСЛИВА ЖІНКА

Пішла з життя народна артистка СРСР, незабутня Людмила Касаткіна, а з нею – ціла кіно- і театральна епоха. І не дарма нині актрису порівнюють із такими зірками сцени, як Єрмолова, Бабанова, Тарасова, Раневська...

Голос – ось що, серед багатьох інших граней яскравого таланту, особливо вирізняло Касаткіну. Пам'ятаєте, як Лена Воронцова у фільмі «Приборкувачка тигрів» (спочатку називався «П'ять леопардів») так характерно каже: «Пигалица-а?..» – тихо, глухо, ледь розтягуючи складки, трохи «в ніс», і в повітрі буквально розливається щось «остаточне», щось неподоланне, навіть зловісне. І зовсім не дивно, що не на жарт лякається красень-герой – такий сильний, мужній, упевнений, – який щойно зривав це слово. Що не роль, а їх були десятки, то незабутнє, неповторне й водночас різне інтуїтування. Глава концерну «Мосфільм» Карен Шахназаров в інтерв'ю «Комсомолці» згадував: «Це актриса з такою досконалою індивідуальністю, що її з жодною іншою не сплутаєш. Варто лише згадати голос Людмили Іванівни – його знала вся країна. Просто по голосу її вже впізнавали, достатньо було одне сло-

во вимовити, аби зрозуміти, що це абсолютно неповторний тембр, який належить Людмилі Касаткіній». Вона була справжньою примадонною і в театрі (ЦТСА), де віддано служила понад 30 років, і в кіно! «Якщо в жінки немає щасливої любові, вона ніколи не матиме квітучого вигляду», – казала чарівна навіть у важному віці Л. Касаткіна. В неї самої немає щасливої любові: зі своїм чоловіком, відомим кінорежисером Сергієм Колосовим, Касаткіна прожила майже 60 років, знялася в 12 його картинах. Друзі з любов'ю називали подружжя «Колосаткіни», і впродовж усіх десятиліть обоє зберігали взаємні почуття молодими й свіжими, пішовши у вічність майже одночасно... «Вона, безсумнівно, вийде до числа класиків російського театру й кіно, яким віддано й ревно служила все життя», – сказав К. Шахназаров, висловлюючи спільну думку культурної громадськості.

ЧИЮ ПІСНЮ ПРОСПІВАНО?

СЛОВО – НЕ ГОРОБЕЦЬ

В Україні несподівано вибухнув «музично-націоналістичний» скандал. Щойно співачка Гайтана виборола путівку на Євробачення-2012, як представник «Свободи» Ю. Сиротюк заявив, що не той вона має колір шкіри, аби репрезентувати нашу терени.

Справа навіть не в тім, наскільки вправна ця вокалістка, а в тому, що «свободівці» дістали можливість чітко висловитися стосовно своїх поглядів. До честі української громадськості слід сказати, що вона (надто журналісти різних ЗМІ) стіною постала проти расистських поглядів, і, як справедливо зазначила roletika.com.ua, Євробачення не є етнографічний фестиваль чи конкурс антропологічних вимірів. Тож «свободівцям» довелося виправдовуватися: мовляв, вони не проти Гайтани, лише хотіли б бачити на конкурсі українську музич-

ну культуру. Навіть пан Сиротюк мусив визнати, що голос у Гайтани – фантастичний. Але Європа вже вкотре шокована дивною ескападою «патріотів», які, за словами самої Гайтани, шкодиють репутації України в світі. А чемпіон світу з боксу та лідер партії «Удар» Віталій Кличко заявив, що йому соромно за соратників по опозиції: «Ті люди, які знову починають спекулювати на національному питанні, на питанні мови... отримують, можливо, дуже короткі політичні дивіденди, але жодних перспектив у них немає» (ua-pravda.com).

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА ТЕТЯНА МОРГУН, «ПВ»

НА ЗГАДКУ

Писати про легенду української естради, блискучу виконавицю естрадних і джазових композицій Валентину Куприну почесно й прикро водночас. Почесно, бо вона, мов яскрава блискавка, освітлювала небосхил вітчизняного естрадного виконавства. А прикро, бо нині ганебно забута, не відзначена ні званнями, ні нагородами, ні навіть пам'яттю сучасників. Крім не-

численних музикознавців і меломанів, багато хто з яких докладав зусиль (на жаль, марних), аби В. Купріна все ж таки дістала заслужене всім творчим життям почесне звання.

ЗІРКА ІНШОГО ЧАСУ

Особисто моя музична молодість проходила саме «під знаком» В. Купріної, про яку справедливо писали: «Вона володіє унікальними даними, її контрально, тобо низький, надзвичайно красивий голос, має яскраво індивідуальний, притаманний лише їй тембр, а пластичність та виразність сягають довершеності, набувають легкості, чарівливості, могутності...».

У 60-80 роках минулого століття, коли радянську естраду прикрашали Ізабелла Юр'єва, Гелена Великанова, Майя Кристалінська та ін., Валентина Купріна щонайкращіше репрезентувала естраду українську, тріумфально

вийшовши й на всесоюзний рівень. Свого часу співачка успішно працювала в оркестрі Олега Лундстрема, і її талант буквально підкрив російських музикантів-професіоналів та шанувальників високопрофесійного естрадного виконавства. Але вона, уродженка Харківщини, колишня вихованка хору ім. Г. Верьовки (ще за життя Григорія Гуровича), понад усе прагнула повернутися на батьківщину, в Україну. І повернулася...

Справжніми хітами у виконанні В. Купріної стали «Квіти ромена», «Троянди на пероні», «Поїзд із Варшави». А ще є не менше двох сотень пісень, що склали золотий фонд Національної радіокомпанії України. Років із 7 тому

цей фонд поповнили ще 8 нових творів у виконанні В. Купріної за участю вокального тріо «Либідь» та джазового ансамблю Beauty Band.

Серед вітчизняних музикознавців особливу увагу до творчості незаслужено забутої співачки (яка недавно відзначила своє 77-річчя; символічно, що день її народження збігається з Днем музики) виявляє відомий журналіст, колишній мій колега Юрій Токарев. Він неодноразово розповідав мені про Валентину Іванівну, багато писав про неї та її творчість, зокрема: «Якщо з десяток тутешніх так званих «зірочок», що своєчасно відзначилися на виборах, уміть стати «народними», то співачка, яка віддала сцені

...Маршрут такої яскравої комети вітчизняної естради багатством, на жаль, невідомий.

Юрій Токарев, музикознавець

багато років, усе ще в тіні, а її «звання» – лише пам'ять про колись гучну славу...».

До речі, нині про В. Куприну згадують дедалі частіше. Але не можновладці, а лише ті, хто пам'ятає, хто дослухається голосу со-вісті...

ЗНОВУ «ОСКАР»!

НІЖНА Й «ЗАЛІЗНА»

Як відомо, в січні цього року Американська кіноакадемія відзначила тріумфальний успіх славної актриси Меріл Стріп у золотій ролі в стрічці «Залізна леді» (роль Маргарет Тетчер), вручивши їй статуєтку «Оскар» у номінації за кращу жіночу роль. Ця нагорода уже третя в її «золотій колекції».

У Берліні фільм було показано поза конкурсом, і зал довго аплодував стоячи, адресуючи це таланту актриси, яка відтворила складний, багатогранний образ поки єдиної у Великобританії жінки-прем'єра. Як зауважує ZN, «Меріл Стріп у своїй новій роботі, показаній у Берліні поза конкурсом, це раз довела, що вона «поза конкурсом» у будь-якому сенсі, а її акторська майстерність удосконалюється (хоч іноді й здається, що далі вже нікуди...)». Стрічка відзнята в жанрі байопік (біографічний), але це все ж таки варіації на задану тему, бо реальність у ній переплітається зі спогадами та

суб'єктивними відчуттями героїні, тобо не є чистою хронологією. Але образ Тетчер стає від того, мабуть, привабливішим. Отже, драматургія фільму, до якої вдалося режисеру Ф. Ллойд та сценаристу Е. Моргану, дає можливість розповісти про цю жінку – неординарного політичного діяча сучасності – якомога виразніше, максимально віддалено від такого собі «пам'ятника» і максимально наближено до «живого життя». Скажімо, автор статті в ZN, перебуваючи під впливом показу на Берлінале, пише: «Чого лише вартий епізод, коли перша в парламенті дама виявляє, що в

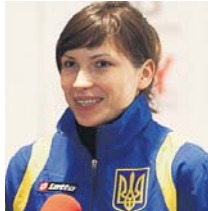
приміщенні не передбачено «дамської кімнати», простіше кажучи, всі туалети – чоловічі. І в наступному кадрі ми вже бачимо, що недолік виправили, відкривши таку кімнату для єдиного члена парламенту – нечоловіка. Поступово сходять кар'єрними сходами, героїня набуває впевненості. Змінюється її пластика, голос... Тетчер стає не просто переконливою, а жорсткою. Вона здатна дати елегантну відсіч будь-якому опоненту». Або пригадаймо кадр, де Тетчер серед своїх колег-урядовців перед фотографуванням владно наказує: «Втягати жиди, розпростати плечі!».

Талант актриси, яка спромоглася переконливо прожити в образі «залісної леді», підкріплює. А насправді вона не «залізна»: елегантна, розкряпачена, інтелектуальна, Меріл Стріп завжди вільна й дуже щира в спілкуванні, наповнюючи його гумором і просто-таки поведінкою. Журналісти й шанувальники одностайні в тому, що розмовляти з нею – суцільне задоволення. А от сама Маргарет Тетчер, якій присвячено фільм, розкритикувала роботу М. Стріп, хоч достеменно не змогла пояснити, що саме їй не сподобалося. Проте зауважила, що їй не до душі, що її кар'єра «стала розвагою».

ВИЗНАННЯ

**КОСТЕВИЧ – КРАЩА
У ЛЮТОМУ**

Експертна комісія НОКУ традиційно визначає найкращих спортсменів і тренера в Україні. Недавно було підбито підсумки останнього зимового місяця.

Почесне звання найкращого спортсмена лютого здобула Олена Костевич, яка виборола срібну медаль на чемпіонаті Європи з кульової стрільби у Фінляндії. Знаючи, що це вже друге

подібне визнання для Олімпійської чемпіонки 2004 року. А найкращим тренером місяця визнано особистого наставника Костевич Ігоря Черединова.

ОЛІМПІЗМ

**179 ЛІЦЕНЗІЙ ДО
ЛОНДОНА**

З 27 липня по 12 серпня 2012 року в Лондоні (Велика Британія) проходять ігри XXX Олімпіади. Станом на кінець лютого право на поїздку до британської столиці вже вибороли 179 спортсменів збірних команд України у 18 видах спорту.

Це кульова стрільба, плавання, легка атлетика, стрільба з лука, кінний спорт, стрибки у воду, сучасне п'ятиборство, веслування на байдарках і каное, веслування академічне, вільна боротьба, спортивна й художня гімнастика, бокс, важка атлетика, стрибки на батуті, велосипедний спорт – шосе, вітрильний спорт, тхеквондо WTF. У таких видах спорту, як

фехтування, триатлон, велоспорт, дзюдо, настільний теніс і бадмінтон право на участь у іграх визначиться у травні–червні ц. р. за рейтингом міжнародних федерацій із цих видів спорту. Загалом право на участь у XXX Олімпійських іграх можуть здобути 230 українських атлетів. Нагадаємо, що під час змагань розігруватиметься 302 комплекти нагород у 32 видах спорту.

БІАТЛОН

**«БРОНЗОВИЙ»
ФІНІШ СЕМЕРЕНКО**

У німецькому Рупольдінгу триває чемпіонат світу з біатлону, в якому беруть участь 540 спортсменів із 60 країн. Першу нагороду до скарбнички нашої збірної покпала Віта Семеренко.

Українка відзначилася у спринті, продемонструвавши високу швидкість та влучну стрільбу. Перемогу в цьому старті святкувала німкеня Магдалена Нойнер, а другою фінішує

стрічку перетнула білоруска Дарія Домрачова. Прикметно, що всі троє медалісток не припустилися промахів на вогневих рубежах, тож вирішальну роль відіграла швидкість на дистанції. У результаті Нойнер на 15 секунд випередила Домрачову, а Семеренко прогнала переможниці понад півхвилини. Нагадаємо, що минулого року на чемпіонаті світу в російському Ханті-Мансійську Віта Семеренко також здобула бронзову нагороду, але відзначилася в індивідуальній гонці.

БОКС

Три тижні поспіль шанувальники спорту мужніх мали змогу спостерігати за боями у надважкому дивізіоні професійного боксу. Здавалося б, від одного лише анонсу запропонованого дійства закохані у спорт джентльменів мали б шаленіти в ейфорії. Та де там – у «комплексному» меню гурмани боксу отримали не надто вишуканий перелік страв. Лишень тішить, що з-посеред «пекельних кухарів» і надалі залишаються непорушними позиції наших «шефів» – Віталія й Володимира Кличків.

**МАГІЯ ЧИСЕЛ
ВОЛОДИМИРА**

Нагадаю, що у передостанній уїкенд лютого Віталій укотре захищав чемпіонський пояс WBC. Йому випало протистояти претенденту на титул британцеві зimbabweйського походження Дереку Чісорі. Я навмисно уникав уточнення «в рингу», бо головні події навколо бою підданого Її Величності Королеви Єлизавети II з українцем відбулися саме за канатами. Претендентові пловки, ляпас, мордобій на післяматчевій прес-конференції – ось що, на жаль, залишилося в пам'яті уболівальників після того «бою». Віталій навіть із травмованою лівою рукою здобув беззаперечну підтримку суддів, а Чісору, навіть попри численні вибачення, уже дискваліфікували дві міжна-

родні боксерські організації (WBC та WBO). В останню суботу лютого Олександр Поветкін захищав титул «регулярного» чемпіона WBA. Саме росіянина часто називають імовірним спадкоємцем Кличків на чемпіонському троні. Забуваючи, щоправда, що він уже двічі мав можливість довести це на практиці, але жодного разу проти українців у ринг так і не вийшов. Судячи з останнього бою Поветкіна проти боснійського німця Мартіна Хука, радше правий був його наставник Фредді Атлас, коли казав, що Олександр не готовий до бою з Володимиром. 12 раундів природний суперважковаговик Поветкін нічого не міг вдіяти проти Хука, який став чемпіоном світу WBO у першій важковаго-

вій категорії. Понад те, великі сумніви викликає і перемога росіянина (двоє суддів віддали йому перевагу, один поставив нічию). Принаймні реакція залу на суддівський вердикт була приголомшливо негативною. Спеціалісти неохайно пояснили, що таку комбінацію міг «розіграти» промоутер обох боксерів Вілфред Зауерланд. І справді, у нього в підпорядкуванні залишилося два чемпіони – кожен у своїй ваговій категорії. Інакше пояс Поветкіна відійшов би Хуку, в якого потім були б мінімальні шанси його утримати... Нарешті, минулого тижня 60-й бій на профі-рингу проводив Володимир Кличко. Як і Поветкін, проти колишнього «крузервейта» (важковаговика) Жана-Марка Мормека. Поединок завершився достроково, у

четвертому раунді. До речі, це був ювілейний, 50-й нокаут у кар'єрі Володимира. Нічого особливого сказати про цей бій не можна. Адже Кличко-молодший відверто домінував у рингу. За чотири раунди спроби претендента бодай завдати кілька ударів можна перелічити на пальцях. Тож змушений повторити думку, висловлену в одному з попередніх матеріалів: серед майстрів шкіряних рукавичок допоки не бачимо нікого, хто б міг гідно протистояти українським братам. І наші спортсмени у тому не винні. От і змушений Володимир бити Мормека, бо Поветкін, Хеленіус, Ф'юрі, яких називають майбутніми суперважкого дивізіону, відмовилися виходити з ним у ринг. Невже таке безраднісе майбуття профі-боксу?

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА

**ГУБЕРНАТОР
ПРИНОСИТЬ ПЕРЕМОГУ**

Спартакіада державних службовців Закарпаття, до організації якої завжди долучається обком профспілки працівників державних установ (голова Марія Петечук), традиційно проходить у два тури – узимку і влітку. Нещодавно близько 400 державних службовців із 23 команд, що представляли міста й райони області, територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади, вийшли на старт спартакіади в ужгородському спорткомплексі «Юність».

Нагороду отримувє краща шахістка Надія Токарчик (ОДА)

Зі святом спорту присутніх привітав голова Закарпатської обласної державної адміністрації Олександр Ледика, який після урочистої церемонії відкриття... Утім, решта змагань спартакіади проходили у не менш напруженій боротьбі. Успіхи й невдачі команд фіксувала суддівська колегія на чолі із суддею національної категорії, майстром спорту Анатолієм Плехановим. У змаганні із футболу перемогли держслужбовці Волицького району, які лише у серії післяматчевих пенальті здолали команду Тячівського району. Команда Іршавського району не мала рівних у наступному тенісі. Найсильнішою у шахах виявилася команда Закарпатської обласної адміністрації, а у шахах перемогли держслужбовці Великоберезнянського району. Переможці змагань у командному та індивідуальному заліках отримали куб-

ки, медалі й дипломи організаторів, які вручили заступник голови ОДА Іван Качур і народний депутат України Сергій Мошак. Другий тур спартакіади відбудеться у червні в м. Хуст.

**СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ,
ЗАКАРПАТТЯ**

СТОРИНКУ ПІДГОТУВАВ
**ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ,
СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «ПВ»**

ФОТО «ПВ»

КРАСУ НІЧИМ НЕ ЗІПСУВАТИ!

ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА, «ПВ»

КОНКУРС

ВАШІ ЗА НАШУ ПОМИЛКУ

Після виходу в світ минулого, 9-го, номера «ПВ» переможців, на жаль, не виявилось. У номерах «ПВ» за лютий першими надіслали правильні відповіді Володимир Лесин (№ 6) і Любов Мельник (№ 7) із м. Києва. Одержати вигреш шановні дописувачі можуть у редакції або за домашньою адресою, на яку ми перекажемо гроші, якщо повністю виконають умови конкурсу. Для цього необхідно звернутися до редакції та пред'явити передплатнику квитанцію за правильно та швидко за «Профспілкові вісті» на поточний рік, а та-

кож квитанцію ще одного передплатника, якому дописувачі порекомендували нашу газету. Про нові умови конкурсу докладніше читайте в № 3 (621) за 19 січня 2012 року. Пропонуємо і в цьому номері знайти помилку та поділитися нам про неї електронною поштою profvesti@ukr.net або листом, вказавши при цьому домашню адресу та поштовий індекс, на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Чигоріна, 18, м. Київ, 01042. Хто зробить це правильно та швидко за всіх, одержить сто гривень.

ПЕРЕДПЛАТА

УВАГА! ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА НА 2012 РІК
ПЕРЕДПЛАТНІ ІНДЕКСИ ТА ВАРТІСТЬ ВИДАНЬ
ПІДПРИЄМСТВА «ПРОФІНФОРМ» ФПУ НА РІК:

22152 ГАЗЕТА «ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ» – 148,44 грн.

22909 ЖУРНАЛ «БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ
ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» – 65,64 грн.

СКАНВОРД

ВПИШИТЬ СЛОВО

Grid for word search

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте сканворд по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», вул. Чигоріна, 18, м. Київ, 01042 або profvesti@ukr.net. Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

Відповіді на сканворд, надрукований у № 9

Grid with answers for the crossword puzzle

Правильна відповідь – епікінок.

Вітаємо Олександру Меховську з м. Городні Чернігівської обл., яка правильно розгадала сканворд у № 9. У лютому першими розгадали сканворди та надіслали правильні відповіді Наталія Мураченко (№ 5) з м. Сум; Ганна Сорока (№ 6) із с. Виховств Городнянського р-ну Чернігівської обл.; Святослав Сорока (№ 7) з м. Чернігова та Павло Охрименко (№ 8) з м. Корсунь-Шевченківського Черкаської обл.

Large crossword puzzle grid with clues in Ukrainian and images of a soccer ball, a woman, and a man.

ГОРОСКОП

12-18 БЕРЕЗНЯ

- ОВЕН (21.03-20.04) Створіть святковий настрій навколо себе...
ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05) Присвятіть свій час створенню сімейного заступника...
БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06) Відчуєте духовно-го спілкування...
РАК (22.06-23.07) Очікується справжній переворот у фінансовій сфері...
ЛЕВ (24.07-23.08) Змінюючи себе, ви зміните доволі швидко світ...
ДИВА (24.08-23.09) Саме час подбати про свою карму...
ТЕРЕЗИ (24.09-23.10) Ви як ніколи потребуєте гармонійного оточення...
СКОРПІОН (24.10-22.11) У вашій кар'єрі можливі кардинальні зміни...
СТРЕЛЕць (23.11-21.12) Відчуєте себе центром тяжіння...
КОЗЕРІГ (22.12-20.01) Зануртесь в бурхливий процес духовної трансформації...
ВОДОЛІЙ (21.01-19.02) Нагадуйте співпрацю з досвідченими діловими партнерами...
РИБИ (20.02-20.03) Скористайтесь доброю нагодою допомогти тим, хто цього потребує.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА МАРІАННА ЛІЦЕНКО, «ПВ»